

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

VIKTORIAANISEN AIKAKAUDEN MUOTI JA OMAN VAATEMALLIS- TON SUUNNITTELU SEN INSPI- ROIMANA

Mi Leidi, Spring/Summer 2018

Koulutusala Kulttuuriala			
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Muotoilun koulutusohjelma			
Työn tekijä(t) Riina Matikainen			
Työn nimi Viktoriaanisen aikakauden muoti ja oman vaatemalliston suunnittelu sen inspiroimana. Mi Leidi, Spring/summer 2018			
Päiväys	2017-12-12	Sivumäärä/Liitteet	65
Ohjaaja(t) Sirpa Ryyänen			
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) -			
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön aiheena oli suunnitella viktoriaanisen aikakauden inspiroima vaatemallisto sesongille kevät/kesä 2018. Aiheeseen on vahvasti vaikuttanut tekijän oma kiinnostus historiallisiin vaatteisiin, sekä halu tuoda esille uutta ulkonäköä ja persoonallisuutta, jonka hän kokee nykypäivän vaatteista puuttuvan.</p> <p>Työ sisältää tutkimus osion, jossa käydään läpi viktoriaanisen aikakauden muotia, yhteiskunnan arvoja, asenteita ja sitä, miten ne ovat vaikuttaneet muotiin. Aikakauden muoti osio sisältää kuvauksia aikakaudella ilmenneistä silhueteista, väreistä, yksityiskohdista ja materiaaleista, joiden pohjalta mallistoa on lähdetty suunnittelemaan. Työn tutkimuksellista osuutta tukemaan on valittu Pirkko Anttilan kriittisrealistinen evaluaation malli.</p> <p>Ennen varsinaista malliston suunnittelua tekijä on pohtinut miten viktoriaaninen aikakausi jo ilmenee nykypäivän muodissa. Näitä pohdintoja on tuotu ilmi kilpailija-analysymäisen taulukon kautta, jossa vertauskohteina ovat toimineet steampunk, lolita ja "modern victorian" tyylit. Tämän pohjalta tekijä on suunnitellut mallistolle oman brändinsä.</p> <p>Vaatemallisto sisältää 24 vaatekappaletta. Viktoriaanisen aikakauden lisäksi malliston suunnittelua varten tekijä tutki myös kevät/kesä 2018 sesongin trendiennusteita WGSN-trendiennustepalvelun kautta, jotta mallistolle saataisiin myös trendipohjainen näkökulma. Jokaisen vaatekappaleen kohdalla on pohdittu ja selvennetty tarkemmin, mitä näihin tekijöihin liittyviä elementtejä kyseisellä vaatekappaleella on haluttu tuoda ilmi.</p>			
Avainsanat Viktoriaaninen aikakausi, vaatetus suunnittelu, muoti, mallistot, suunnitteluprosessi, trendiennusteet			

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author(s) Riina Matikainen			
Title of Thesis Victorian fashion and design process of clothing collection inspired by it. Mi Leidi, Spring/summer 2018			
Date	2017-12-12	Pages/Appendices	65
Supervisor(s) Sirpa Ryyänen			
Client Organisation /Partners -			
<p>Abstract</p> <p>The objective of the thesis was to design a clothing collection inspired by fashion from the Victorian era for season spring/summer 2018. The subject was selected through author's personal interest to historical clothing and a desire to bring out new looks and personality, which she thinks is missing from fashion of our time.</p> <p>The work includes a research part, which tells about what kind of fashion was used during the Victorian era and how society and different values of the time were affecting it. It includes information about the silhouettes, colors, details and materials, which worked as a base for the design process. Pirkko Anttila's critical realistic evaluation model has been chosen as support the research.</p> <p>Before the actual design process, author has been pondering how the fashion from the the Victorian era has already affected the modern fashion. These thought were presented in a style analysis chart, in which steampunk, lolita and modern Victorian -styles were compared to eachothers. Based on this information, the author has created her own brand to her collection.</p> <p>All together the collection consists 24 garments. In order to give further support to the design process, the author researched information about the trends of spring/summer 2018 season, so the collection would also include a trend based angle. Research was done through WGSN trend forecast service. Each garment has been thought through deeply, and information about the design process has been added next to them.</p>			
<p>Keywords</p> <p>Victorian fashion, clothing design, fashion, collection, design process, trend forecast</p>			

Sisällys:

1. Johdanto.....	1
2. Tutkimuksen lähtökohdat ja menetelmät.....	3
2.1 Kriittisrealistinen evaluaatio.....	4
3. Viktoriaaninen aikakausi	7
3.1 Kuningatar Victoria, aikansa vaikuttaja.....	8
3.2 Yhteiskunta ja kasvava kehitys.....	9
3.2.1 Naisen taistelu kohti vapautta.....	9
3.3 Pukeutuminen viktoriaanisella aikakaudella	11
3.3.1 Viktoriaanisen naisen pukeutumisrituaali	12
3.3.2 Muoti aikakauden alussa ja 40-luvulla.....	15
3.3.3 Muoti 1850-luvulla.....	17
3.3.4 Muoti 1860-luvulla.....	19
3.3.5 Muoti 1870-luvulla.....	21
3.3.6 Muoti 1880-luvulla.....	23
3.3.7 Muoti 1890-luvulla.....	25
4. Oman brändin ja malliston suunnittelu	27
4.1 Vaatesuunnittelija? Minä?	28
4.2 Oman brändin luomisen alkupohdinnat	29
4.2.1 Kilpailija-analyysi (tyylit)	30
4.2.2 Minun sieluni	34
4.2.3 Kohdehenkilö:	36

4.3 Ideataulut	37
4.3.1 Viktoriaanisen aikakauden vaikutteet	37
4.3.2 WGSN & Trendiennusteet SS18.....	39
4.4 Värit	42
4.5 Materiaalit	43
4.6 Malliston suunnittelu prosessi.....	45
4.7 Oman brändin ja tuotemerkin suunnittelu.....	63
5. Pohdinta	65

LÄHTEET

1. Johdanto

Opinnäytetyöni aiheena oli suunnitella naisten vaatemallisto viktoriaanisen muodin inspiroimana. Tarkemmin sanottuna, siirtää sen ajan muodin henkeä ja elementtejä nykypäivään soveltuvaksi. Viktoriaanisen aikakauden pukeutumisessa ilmenevä eleganssi sekä yksityiskohdat ovat aina kiehtoneet minua, ja halusin nyt lähteä tuomaan takaisin tuon aikakauden loistoa nykyaikaan oman mallistoni kautta.

Työni sisältää viktoriaaniseen aikakauteen sijoittuvan osion, jossa perehdyn tarkemmin aikakauden muotiin, yhteiskuntaan sekä sosiaaliseen asemaan ja vertailen niitä nykymaailman asenteisiin ja tapoihin. Tämän pohjalta suunnittelin malliston, joka huokuu aikakauden henkeä, mutta soveltuu nykyaikana elävän naisen elämään.

Malliston suunnittelun osiossa käyn läpi oman brändini suunnittelun lähtökohtia ja vertailen niitä nykyaikana jo ilmenneisiin viktoriaanisen ajan inspiroimiin tyyliuuntiin. Vertailen tyylejä kuten steampunk, lolita ja "modern victorian" toisiinsa, ja pohdin niiden perusteella minkälaista tyyliä ja yksityiskohtia oman mallistoni kannattaisi sisältää.

Mallistoni Mi Leidi sisältää 24 Vaatekappaletta; 9 paitaa, 1 liivi, 2 takkia, 4 housua, 5 hametta, 2 housupukua ja yhden mekon. Tavoitteenani oli tuoda vaatteissa esiin aikakauden linjoja, leikkauksia ja yksityiskohtia. Valmiille mallistolle suunnittelin brändin ja logon omaa mahdollista yritystä varten.

C1842

2. Tutkimuksen lähtökohdat ja menetelmät

Tässä osiossa käyn läpi tarkemmin opinnäytetyöni taustoja ja tavoitteita jotka sen avulla haluan toteuttaa. Samalla kerron läpi kuvausta siitä miten lähdän työssäni etenemään. Työni tukirakenteena toimii Pirkko Anttilan kriittisen evaluaation malli, joka sopii erityisesti luovan prosessin rakenteeksi.

Opinnäytetyöni tavoitteena oli suunnitella ja toteuttaa nykyajan käyttö tarpeisiin mukautuva viktoriaanisen aikakauden innoittama vaatemallisto. Tyyli, joka tunnetaan myös nimellä "modern victorian". Koko koulutukseni ajan olen pitänyt suuresti kurseista, joiden aikana olemme suunnitelleet mallistoja. Opinnäytetyöni kautta halusin lähteä soveltamaan ja tuomaan esille kaikkea oppimaani.

Mallistoni tarkoitus on tuoda ilmi omaa identiteettiäni suunnittelijana ja toimia tulevaisuudessa käyntikorttini työnhaussa. Haluan tuoda sen kautta ilmi persoonallisuutta, jonka koen nykyajan vaatteista ja muodin virtauksista puuttuvan. Mielestäni ihmiset ovat sokaistuneet seuraamaan muodin jatkuvasti vaihtuvia virtoja ja unohtaneet samalla sen että he itse ovat se jotka tekevät päätöksen siitä että mikä on kaunista ja mikä ei. Coco Chanelin sanoin; "Muoti muuttuu, tyyli pysyy". Nämä sanat toimivat minulle innoittajana omien tuotteideni suunnittelussa. Tyyli lähtee meistä itsestämme, ja jokaisen pitäisi saada pukeutua juuri niin kuin haluaa ilman ulkopuolisia painostajia. Työni kautta toivon pystyväni innoittamaan ihmisiä pukeutumaan rohkeasti erilaisemmin ja unohtamaan ulkopuoliset vaikuttajat.

Kuva 3. Women 1846

LE FOLLET
PARIS, Boulevard St. Martin, 61.

APR. 1846

2.1 Kriittisrealistinen evaluaatio

Lähdin etenemään työssäni kriittisrealistisen evaluaation mallin avulla, joka pitää sisällään kuusi erilaista vaihetta. Ensimmäisessä vaiheessa luodaan alkumielikuva projektista, jonka aikana pohditaan mitä halutaan saavuttaa. Toisessa vaiheessa määritellään varsinainen ongelma ja asetetaan halutut tavoitteet. Kolmannessa vaiheessa määritetään keinoja tutkimustyön suorittamiselle ja palautteen saamiselle. Neljännessä vaiheessa suoritetaan itse tutkimustyö ja kootaan analyysiin tarvittava tutkimusaineisto. Viidennessä vaiheessa tutkimustulokset kootaan ja analysoidaan soveltuvimpien analyysimenetelmien mukaan. Kuudennessä ja viimeisessä vaiheessa suoritetaan päättöanalyysi, jonka aikana tuloksia tarkastellaan laajemmassa kontekstissa mahdollisuuksien mukaan erilaisten näkökulmien avulla. Työssäni olen eritellyt jokaisen vaiheen omaksi osiokseen, jossa kerron miten työni on näiden vaiheiden avulla edennyt. (Anttila 2006, 462–465)

Vaihe 1: Kuvaaminen, alkumielikuvan luominen.

Alkupisteeni projektille oli halu luoda oma mallisto, joka tuo esille viktoriaanisen aikakauden henkeä. Viktoriaaninen aikakausi on jo aikaisemminkin innoittanut monia suunnittelijoita, jonka myötä aikakauden elementtejä kuten silhetteja, yksityiskohtia ja materiaaleja voi nähdä pukeutumisessa jatkuvasti. Tämän myötä on syntynyt trendi nimeltä "modern victorian". Toiveenani oli pystyä luomaan mallisto, joka sopisi trendiin, mutta on samalla myös erilainen ja persoonallinen. Tieto- sekä taitoperustana minulle tulisivat toimimaan kirjat, internet sekä omat tietämys ja taidot jotka ovat kasaantuneet opintojen aikana. Kävin myös vieraillemassa Englannissa Victoria & Albert museossa, jossa pääsin näkemään muotia, yksityiskohtia ja rakenteita tarkemmin, ja aloittamaan alustavan tuotteiden suunnittelun. (Anttila 2006, 464)

Vaihe 2: Analyttinen erittely, testattavien ongelmien asettaminen.

Toisessa vaiheessa lähdin pohtimaan tarkemmin, mitkä ovat ne asiat jotka haluan mallistoni kautta tavoittaa. Jo alusta asti minulle oli ollut selkeää että halusin lähteä luomaan jotain uutta, persoonallista sekä arkeen ja juhlan sopivaa. Tämän myötä lähdin tutkimaan alustavasti modern victorian trendiä tarkemmin, ja ottaman selvää missä muualla aikakauden elementit ilmenevät, sillä halusin oman tuotokseni olevan mahdollisimman erilainen. Toiveenani oli myös pystyä ottamaan huomioon aikakaudelle kuulunutta kaavoituksellista näkökulmaa.

Toinen asia joka kiinnitti huomioni, oli aikakaudella tapahtunut jatkuva pukeutumisen tyylin muuttuminen. Minun olisi pohdittava haluanko tuoda mallistossani ilmi koko aikakauden, vai haenko inspiraatiota vain tietyltä vuosikymmeneltä. Tämän lisäksi minun oli pidettävä huolta että mallisto tulisi olemaan laadukas, nykyhetkeen sopiva ja käytännöllinen.

Mallistoni tulisi kuulumaan sesongille kevät/kesä 2018, jonka vuoksi minun oli tutkittava tarkemmin, minkälaisia elementtejä kyseinen sesonki tulisi pitämään sisällään. Tietoa asiasta pystyin löytämään WGSN – trendiennuste sivuston kautta. Pohdin myös alustavasti miten monta tuotetta mallistoon tulee kuulumaan. Näistä asioista muodostuivat projektini ratkaistavat ongelmakohdat. (Anttila 2006, 464)

Vaihe 3: Teoreettinen kuvaaminen

Kolmannessa vaiheessa tein päätöksiä kohteista, jotka vaativat tarkempaa tutkimusta, ja pohdin, mitä odotan omalta mallistoltani verrattuna näihin tekijöihin. Koska kyseessä oli pyrkimys luoda jotain erilaista, ehkäpä jopa oma tyyli suunta, selvitin missä kaikkialla viktoriaaninen aikakausi on jo nähtävillä. Modern victorianin lisäksi, ensimmäiset mieleeni tulevat selkeät, vahvat ja persoonalliset tyylit olivat steampunk ja lolita. Etsin tarkemmin tietoa tyyleistä ja kokosin niistä kilpailija-analyysimaisen taulukon. Sen avulla lähdin pohtimaan, minkälaisia elementtejä minun kannattaisi ottaa mukaan/jättää pois oman mallistoni kohdalla. Malliston varsinaista suunnittelu prosessia varten laadin ideataulun, trenditaulun, värikartan sekä kohderyhmätaulun.

Pohdin myös mahdollisia palautteen antajia mallistolle. Sen sijaan että olisin vain mennyt kysymään mielipidettä yritykseltä, päätin viedä työni sinne minne se kuuluu, eli käyttäjille. Näitä henkilöitä olivat ensisijaisesti ystäväni, mutta myös ystäväni kautta tavatut minulle tuntemattomat henkilöt.

Suunnittelu prosessin aikana pohdin myös omaa näkemystäni itsestäni suunnittelijana ja kirjoitin sen pohjalta "minä suunnittelijana"-tekstin. (Anttila 2006, 464)

Vaihe 4: Retroduktio; kehitettävän kohteen olemuksen selvittäminen.

Neljännessä vaiheessa tapahtuu työhön kuuluva varsinainen tutkiva toiminta. Ensimmäisenä lähdin etsimään tietoa viktoriaanisen aikakauden muodista, sen silhueteista materiaaleista ja yksityiskohdista. Tämän jälkeen vertasin niitä steampunk, lolita ja modern victorian tyyliin, ja tein lopullisia päätöksiä siitä, minkälaisia elementtejä halusin oman mallistoni tuovan esille. Tutkin myös materiaalivalikoimaa ja hankin monia kangasnäytteitä kangaskaupoista ja internetistä. Huomasin pitäväni erittäin tärkeänä kykyä nähdä ja kokea materiaali valikoimaa jo ennen suunnittelu vaihetta, sillä se auttoi suunnittelu vaiheessa kasvattamaan mielikuvaa tulevasta valmiista tuotteesta. (Anttila 2006, 465)

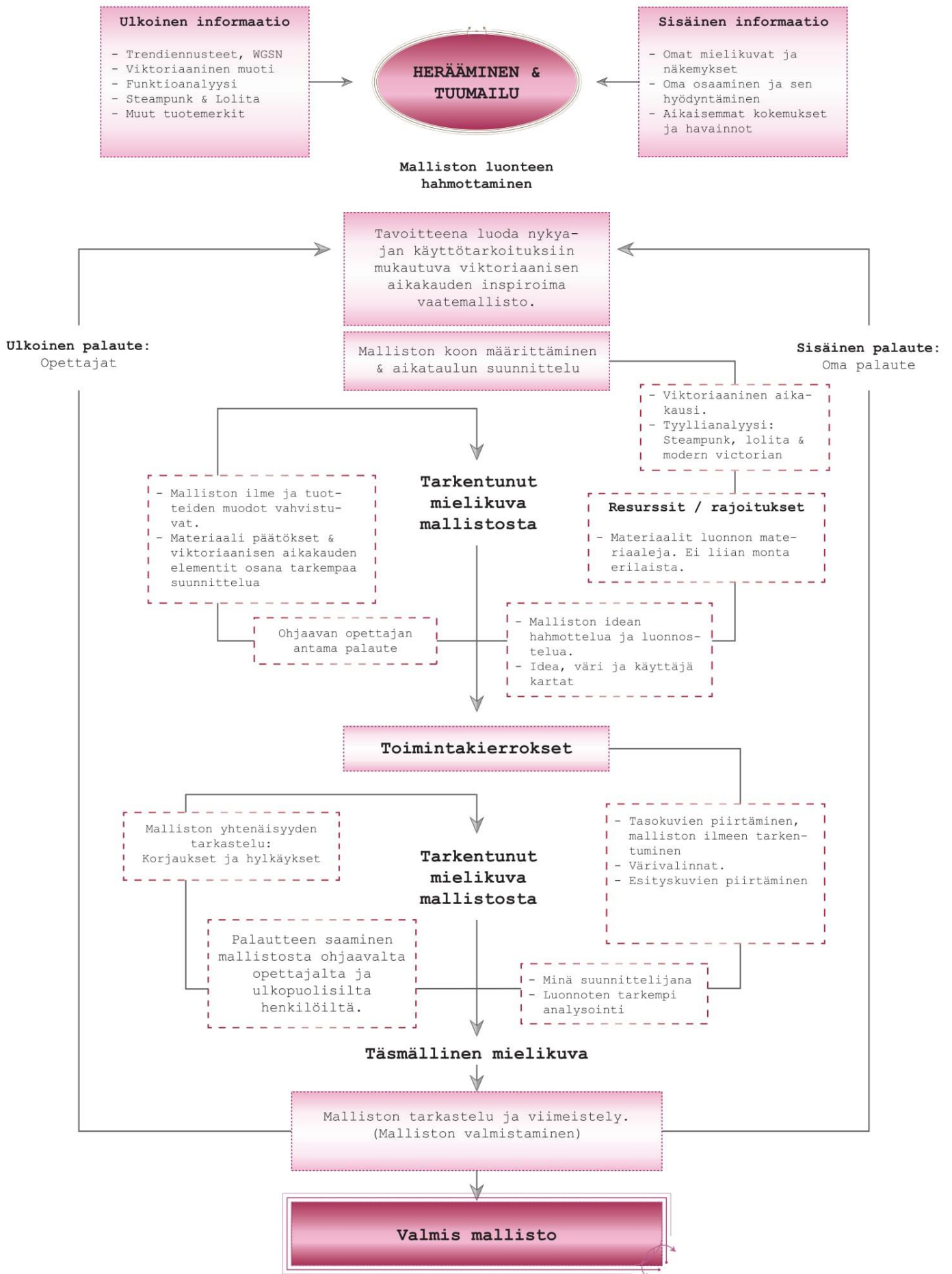
Vaihe 5: Teoreettisen kokoamisen vaihe (Malliston suunnittelu)

Viidennessä vaiheessa tapahtui lopullisen mallistoon suunnittelu ja kasaaminen. Edellisen vaiheen tietoperustan kautta lähdin suunnittelemaan malleja. Luonnosteluvaihe tapahtui vapaasti piirtäen mitä ikinä mieleen sattui tulemaan. Tämän jälkeen kävin kaikki luonnokset läpi ja poimin sieltä ne kappaleet joissa oli potentiaalia varsinaista mallistoa varten. Näitä malleja pohdin yhdessä vielä materiaalien kanssa muokaten niitä tarpeen mukaan. Pohdin mikä materiaali sopisi mihinkin malliin ja sen perusteella tein tuotteiden lopullisia materiaali päätöksiä. Valitut kappaleet kasasin mallistolakanaksi, jotta kokonaisuus voitaisiin nähdä paremmin. Koko suunnitteluprosessin ajan pohdin mielessäni olenko onnistunut luomaan jotain uutta, ja näkykö haluamani viktoriaanisen aikakauden henki tuotteissa tarpeeksi.

Koska minulla oli taustalla ajatus mahdollisesta omasta yrityksestä ja tuotemerkestä, suunnittelin mallistoa varten myös logon ja labelit. (Anttila 2006, 465)

Vaihe 6: Päätösanalyysi - tulosten merkitysvyyden ja vaikuttavuuden tarkastelu reaali maailmassa.

Viimeisessä vaiheessa tarkastelin työni tuloksia ja pohdin malliston onnistuvuutta. Kävin läpi mallistossani esiintyviä silhouetteja ja yksityiskohtia ja pohdin, ilmeneekö viktoriaaninen aikakausi mallistossani tarpeeksi. Lisää näistä pohdinnoista luvussa 5. Läpi projektin sain palautetta ohjaavalta opettajalta, Sirpa Rynäseltä, sekä ystäviltäni. (Anttila 2006, 465)

Kuva 4. Kriittisrealistinen evaluaatio malli

3. Viktoriaaninen aikakausi

Viktoriaaninen aikakausi sekä viktoriaaninen muoti ovat saaneet nimensä Englannissa 1800-luvulla hallinneen Kuningatar Victorian mukaan. Victoria nousi valtaistuimelle vuonna 1837 ja pysyi hallitsijana aina vuoteen 1901 saakka. Hänen 63 vuotta kestänyt hallintokautensa on yksi historian pisimpiä. Tuona aikana hän ehti vaikuttaa suuresti aikakauden muotiin sekä myös politiikkaan ja sisustukseen.

Viktoriaanisen aikakauden pukeutuminen oli hyvin rikasta, monimutkaista sekä muuttuvaa. Siihen vaikuttivat niin kuningattaren vaihtuvat mieltymykset kuin monet aikakauden aikana syntyneet suuret keksinnöt.

Tässä osiossa kerron enemmän Viktoriaanisesta aikakaudesta, sen muodista ja Victoriasta aikakauden vaikuttajana.

3.1 Kuningatar Victoria, aikansa vaikuttaja

Alexandrina Victoria syntyi vuonna 1819 Kensingtonin palatsissa. Hän oli George III:n neljännen pojan, Kentin herttua Edwardin sekä Saxe-Coburghin prinsessa Victorian tytär. Kun Victorian setä, Kuningas Vilhelm III menehtyi 20. kesäkuuta vuonna 1837, nousi Victoria hallitsijaksi hänen paikalleen. (britishheritage 2014)

Ennen nousuaan kuningattareksi, Victorian kiinnostus muotia kohtaan oli lähes olematon, mutta vallan tuoman näkyvyyden mukana hän alkoi kiinnittää enemmän huomiota pukeutumiseensa. Tämä oli suurta aikaa viktoriaaniselle naiselle, joka aina tähän asti oli joutunut elämään miehensä varjossa, miehen paistatella muodin keskipisteenä. Naiskuningattaren myötä naisille syntyi mahdollisuus tuoda esille itseään paremmin ja nostaa asemaansa yhteiskunnassa. (trulyvictorian 2016) Varakkaiden perheiden naiset alkoivat seurata uuden kuningattaren pukeutumistyyliä, ja koittivat jäljitellä sitä itse parhaansa mukaan. Tämä johti naisen kasvuun perheensä yhteiskunnallisen ja sosiaalisen aseman ilmaisijana, joka tuotiin esille pukuihin käytettävien kalliiden materiaalien sekä koristeiden kautta. (Foster 1992, 12)

Victorian omat mieltymyksen muodin suhteen kasvoivat nopeasti vahvoiksi. Hän rakasti suuresti pitsejä, nauhoja, rusetteja ja röyhelöitä jotka eivät aina imarrelleet hänen lyhyttä ja hieman pulleaa figuuriaan. Tällä aikakaudella naiselle oli ominaista miellyttää miehiä pukeutumisellaan ja myös Victoria toimi tämän tavan mukaan. Hänen elämänsä ensimmäinen vaikutusvaltainen mies oli pääministeri Lordi Melbourne, joka auttoi häntä poliittisten asioiden lisäksi myös päättämään mitä hänen kannatta pitää yllään. Tämä tehtävä siirtyi myöhemmin Victorian aviopuolisolle, prinssi Albertille. (vintageconnection 2016) Heidän häjäjuhlansa olivatkin yksi vaikutusvaltaisimpia tapahtumia muodin saralla. (historianet 2015)

Vuonna 1840 Victoria meni naimisiin Saksalaisen serkkunsa, prinssi Albertin kanssa yllään valkoinen satiini mekko jossa oli pitsiä koristeena. Nähtyään Victorian pukeutuvan valkoiseen, alkoivat muut naiset myös suosia sitä omissa häissään. Myöhemmin vuonna 1842 Viktorian ja Albertin vieraillessa Skotlannissa, he toivat mukanaan suosioon skottiruudun. (historianet 2015) He molemmat suunnittelivat omat tartaaninsa, Victoria

Victoria-tartaanin ja Albert Balmoral-tartaanin jota he käyttivät pukeutumisessaan. Tämän myötä skottiruutu siirtyi suosituksi kuvioksi muotipuvuissa. (Foster 1992, 33)

Vuonna 1861 Albertin menehdyttyä sairauteen Victoria katosi kokonaan kansan nähtäviltä ja lakkasi seuraamasta muodin tuomia muutoksia. Hänen tunnusmerkikseen kasvoi musta surevan lesken asukokonaisuus, sillä hän ei enää suostunut pukeutumaan mihinkään muuhun kuin mustan. Suru kasvoi maanlaajuiseksi, joskaan kansalaisten ei tarvinnut pitää yllään mustaa kuin vain tietyn ajan verran. (britishheritage 2014, vintageconnection 2016, historianet 2015)

Albertin kuoleman myötä Victoriaa jätti myös hallitsijan tehtävänsä, jotka myöhemmin siirtyivät hänen pojalleen Walesin Prinssi, Albert Edwardille. (britishheritage 2014) Uudeksi muoti-ikoniksi nousi hänen vaimonsa Saksan prinsessa Alexandra, jonka kanssa hän meni naimisiin vuonna 1863. (Norris & Curtis 1998, 147)

Ennen pitkää Victoria palasi kansan nähtäville ja pystyi jatkamaan poliittisten asioiden hoitamista. Vuonna 1857 Intian vastarinnan seurauksena Intian hallitus oli siirretty Englannille, jonka myötä vuonna 1877 Victoriasta tuli Intian keisarinna. (britishheritage 2014)

3.2 Yhteiskunta ja kasvava kehitys

Victorian lisäksi aikakauden muotiin vaikutti huomattavasti taloudellinen kehitys ja teknologian kasvu, joka lähti nousuun 1850-luvun aikana. Kaupungistuminen oli suuressa nousussa, jonka seurauksena miehet siirtyivät työskentelemään kauemmas kodeistaan tai sen läheisyydestä. Tämä oli suuri hetki naisen elämässä, sillä mies joutui nyt ensimmäistä kertaa luovuttamaan osan arvovallastaan heille. Tämän vallan myötä nainen kykeni kasvattamaan omaa henkistä itsetuntoaan ja viimein myös kyseenalaistamaan paikkansa yhteiskunnassa. (Franck 1997, 165, 166. Stevenson, 2012. 36)

1850-luvun kehityksen opastajana toimi prinssi Albertin järjestämä "**Suuri maailman näyttely**". Vuonna 1851 järjestettävä tapahtuma kunniotti ja stimuloi vaihtokaupan sekä teollisuuden kasvua. Keksintöjä jotka vaikuttivat suuresti muotiin, olivat ompelukone, jonka ansiosta vaatteita pystyttiin valmistamaan nopeammin sekä aniliinivärit jotka antoivat vaatteille uutta kirkasta väriä. (Goldthorpe 1989, 17. Ginsburg 1988, 168. Stevenson 2012, 49)

Vaikka rikkaiden perheiden oli helppo seurata muodin muuttumista, muille se ei ollut niin helppoa. Keskiluokilla ei ollut varaa ylläpitää korkeamman luokan muotia ja näin heidän ainoa mahdollisuutensa pysyä muodin mukana oli kopioida muotia räätälin avulla tai valmistamalla vaatteet itse. (Vam 2016) Köyhät perheet pystyivät pysymään muodikkaina kampausten sekä bonnet-hattujen kautta. Heidän vaatteensa olivat yleensä kotitekoisia, kierrätettyjä ja vanhentuneita joista he kuitenkin pystyivät muokkaamaan muodin mukaisia. (Foster 1992, 16)

Muoti tietouden siirtyminen kaupungista toiseen oli aikaa vievää ja usein, kun tieto oli saavuttanut määränpänsä, oli muoti jo ehtinyt muuttua. Tämä toimi jotenkuten keskiluokkien kanssa, mutta työväen luokat korvasivat tämän kehittämällä heille omia yksilöllisiä vaatekappaleitaan. Vanhemmat ihmiset käyttivät usein tyliä, jota olivat tottuneet käyttämään nuoruudessaan. (Foster 1992, 16)

*Aikakausi toi myös esille suuren muotisuunnittelijan, **Charles Worthin**, joka nykypäivänä voitaisiin tuntea Haute Couturen isänä. Worthin ura alkoi kun hänen suunnittelemansa hovilaahus voitti ensimmäisen sijan Pariisin maailman näyttelyssä vuonna 1855. Vuonna 1858 hän avasi oman muotitalonsa yhteistyönä Ruotsalaisen Otto Gustaf Boberghin kanssa, ja sai asiakkaakseen Ranskan Keisarinna Eugénien joka, teki hänestä tunnetun luotettuna pukusuunnittelijanaan. Worthin muotitalo oli ensimmäinen Haute Couture-systeemin mukainen yritys. Worth koki naisen pukeutumisen olevan taidetta ja otti tästä syystä asiakkaikseen saman ajatusmaailman omaavia naisia. (Stevenson 2012, 50–52)*

3.2.1 Naisen taistelu kohti vapautta

Viktoriaanisen aikakauden viimeisellä puoliskolla nainen alkoi hiljalleen päästä irti esineen asemastaan. Naisille oli ilmestynyt mahdollisuus kouluttautua ja hankkia palkallista työtä kotiopettajina, kauppa-apulaisina tai konekirjoittajina. Myös vapaa-ajan harrasteet jotka olivat aikaisemmin olleet tarjolla vain ylemmillä luokilla, yleistyivät. Tämän myötä siihen mukautuivat myös vaatteet vaikka tiukka tiimalasivartalo säilyikin hallitsijaksi nousseen Edwardin ihailun myötä. (Stevenson 2012, 64)

1880-luvun aikana vaihtoehtoisten taidesuuntausten kannattajat alkoivat tuomaan ilmi vastenmielisyyttään aikakauden kaupallisuutta kohtaan. Ryhmiä oli monenlaisia ja heidän tarkoituksensa oli tuoda esiin esteettisyyttä ja käytännöllisyyttä. (Stevenson 2012, 68) Heidän mukaansa muoti oli rumaa, rajoittavaa ja mautonta. Muutosten myötä naisille olisi suotu mahdollisuus pitää hiuksia auki sekä käyttää ilmavia mekkoja ja renessanssi tyyliä. (Foster 1992, 113) He joutuivat pilkan kohteeksi pyrittään tuomaan julki näitä parempina pitämiään pukeutumisenäkemyksiä. Molemmat ryhmät kuitenkin jakoivat halun päästä eron korsetista. Naisille tämä merkisi että he voisivat pitää hiuksiaan auki sekä ilmavia mekkoja ja renessanssi tyyliä. (Stevenson 2012, 68)

AMELIA BLOOMER:

Amelia Jenks Bloomer oli amerikkalainen äänioikeus ja raittiusaktivisti, joka toi esille Bloomer-asunsa vuonna 1851 toiveenaan edistää naisen terveyttä, mukavuutta ja hyödyllisyyttä. Tämä järkevä asu koostui tunikasta, jonka miehusta oli samanlainen kuin tavanomaisessa aikakauden puvussa. Leveä hame, joka ulottui hieman polven alapuolelle ja leveät löysät pantaloonit, joiden lahkeensuuta koristi pitsiröyhelö. Tämä asu erottui huomattavasti muodissa olevasta suuren hameen mekosta. Ponnistelluistaan huolimatta Amelia joutui pilkan kohteeksi. Hänen koettiin olevan hyvin paljon aikaansa edellä. Hän kiersi vuosia luennoimassa toivoen pystyvänsä herättämään naiset ja ottamalla käyttöön hänen kehittämänsä järkevän asun helpottamaan heidän elämää. Vuoden 1851 verran jotkut naiset ottivat bloomerit käyttöönsä ja kokivat niiden olevan yhtä pukevia kuin tavanomaisten asujenkin. Tämä muoti poistui kuitenkin vuoteen 1852 mennessä.

(Foster 1992,12. Goldthorpe 1989, 40, Stevenson 2012, 36–37)

Amelian esille tulon jälkeen järkevän pukeutumisen edustajat sivutettiin omalaatuisina henkilöinä, mutta vuosisadan loppupuolella pukureformi alkoi saada parempaa jalansijaa. 1890-lukuun mennessä käytännöllisen pukeutumisen liikkeen edustajat olivat saaneet aikaan monenlaista kehitystä urheiluasuisissa. Nämä muutokset sisälsivät liikkumista helpottavia leveämpiä hameita, vyön kanssa käytettäviä puseroita ja lopulta myös bloomerit hyväksyttiin käyttöön pyöräilyasuna. (Stevenson 2012, 69, 71)

Kuva 6. Bloomers

3.3 Pukeutuminen viktoriaanisella aikakaudella

Yhteiskunnassa tapahtuvista kehityksistä huolimatta, lähes koko aikakauden naisten pukeutumisen perustaa kuvasi avuttomuus ja viattomuus. Muoti saneltiin vahvasti soveliaisuuden sekä sosiaalisten säännösten mukaan. Miehustat pysyivät tiukasti luutettuina aina 1800-luvun loppupuolelle saakka, jolloin naiset huomasivat arvostavansa ja kaipaavansa omaa vapautta sekä oikeuksia. (Foster 1992, 12)

Muutokset muodissa olivat hyvin rajallisia, mutta edistyskellisiä. Muodot alkoivat muuttumaan tasaiseen tahtiin päätyen ensin äärimilleen ja palaten sitten takaisin. Jokaista silhuettia tuki oma tukirakenteensa, joka koostui joko lukuisista alushameista, krinoliineista tai turnyyreistä. Hameet ylsivät aina nilkkojen alapuolelle sillä jalkojen näkyminen koettiin lähes syntisenä (v1)eikä päiväsaikaan voitu kuvitellakaan että ulos lähdetäisiin hihattomassa mekossa. (Foster 1992, 12)

Vaatteiden kiinnitys tapahtui aina selkäpuolelta, jonka vuoksi naisen oli mahdotonta suorittaa pukeutumisesta yksin. Tämä toimi yhtenä merkinä kuvastamaan naisen avuttomuutta aikakauden alkuvaiheilla. Nainen nähtiin heikkona osapuolena sekä fyysisesti että moraalisesti, jonka takia heitä pidettiin jatkuvan valvonnan ja tarkkailun alla. Vaatteiden koettiin toimivan myös eräänlaisina moraalien vartijoina, sillä raskaiden vaatekerroksien takia liikkuminen oli naiselle erittäin hankalaa. Päässään nainen joutui kantamaan bonnet-hattua, jonka alta hän ei pystynyt näkemään muualle kuin eteensä. (Franck 1997, 160–162)

Viktoriaanisen naisen päivärutiinit eroavat nykypäivän normeista huomattavan paljon. Sen lisäksi että pukeutuminen vei aikaa, oli eri päivänajoille määritelty omat soveliaat tehtävänsä ja asukokonaisuutensa. Aamut olivat aikaa jolloin kotia pidettiin kunnossa ja täten vaati asun, joka oli yksinkertainen ja muodikas. Iltapäivä vierailuja varten oli olemassa koristeellisempi puku ja illallisia varten vielä edellistä hienempi. Maalaiseudulla tai Kävelyllä mentäessä käytännöllinen puku oli hyväksyttävä. (Foster 1992, 16) Tyylikkääät vaatekappaleet kertoivat kunnioituksesta ja usein niihin käytettiin runsas määrä kangasta. Tästä syystä naiset omistivatkin usein vain muutaman asukokonaisuuden, mutta varakkaammilla perheillä oli varaa useampiin sekä hienommista materiaaleista valmistettuihin asukokonaisuuksiin. (Bellatory 2017)

3.3.1 Viktoriaanisen naisen pukeutumisrituaali

Viktoriaaniselle naiselle pukeutuminen oli paljon vaivalloisempaa mitä nykypäivänä. Monien vaatekerrosten ylle pukeminen vei yleensä paljon aikaa ja etenkin aikakauden alkuvaiheilla siihen vaadittiin myös toisen henkilön apua. (Ladylisa 2015)

ALUSVAATEET:

Viktoriaanisen naisen pukeutumisjärjestys tapahtui aina alhaalta ylöspäin. Ensimmäiset vaatekappaleet jotka puettiin ylle, olivat sukat ja kengät, jotka olisi ollut hankala pukea ylle sen jälkeen kun korsetti oli sidottu kiinni.

Ennen korsettia, sen alle puettiin **chemise-aluspaita**, jonka tarkoituksena oli imeä hikeä jota erittyi päivän aikana, jotta se ei tarttuisi varsinaisiin vaatteisiin. Nämä aluspaidat olivat polvimittaisia mekkomaisia paitoja, jotka valmistettiin puuvillasta, pellavasta tai musliinista. (Ladylisa 2015, Ginsburg 1988, 85, Norris & Curtis, 1998, 147) Aluspaidoista oli olemassa myös housupukumainen versio, joka oli ylhäältä samanlainen kuin paitakin, mutta jatkui alas housuina. (Ladylisa 2015)

Aluspaidan seuraksi ylle puettiin **alushousut**, joiden muoto ja ulkonäkö vaihtelivat hieman vuodenajan sekä aikakauden mukaan. (Ladylisa 2015) Nämä alushousut koostuivat kahdesta puntista jotka oli kiinnitetty vyötärölle ja joiden keskisaumaa ei ollut ommeltu yhteen. Niiden tarkoitus ei ollut suojata naista millään tavalla, vaan ne toimivat enemmänkin elintasosymboleina. Kiinteää mallia ei hyväksytty naisella sillä ne muistuttivat liikaa miehen housuja.

Kuva 8. Alusvaatteet

(Franck 1997, 165) Toinen alushousujen variaatio olivat **bloomerit**, jotka toimivat aluksi hameiden ala pidettävänä alushousuina kunnes ne aikakauden lopussa otettiin suurempaan käyttöön osana pyöräilyharrastus pukeutumista. (Ladylisa 2015)

KORSETTI:

Alusvaatteiden jälkeen ylle puettiin korsetti. Korsetit toimivat viktoriaanisella aikakaudella muodin kallioina jotka antoivat naiselle sosiaalista asemaa, kunnioitusta ja haluttua figuuria. Korsetit olivat hyvin kritisoituja terveydellisistä syistä koska niiden uskottiin aiheuttavan syöpää, anemiaa, keskenmenoja ja sisäelinten tuhoja. Tiukka muoto vaikutti yleensä keuhkojen suuruuteen aiheuttaen pyörtyilyä. (Bellatory 2017) 30–40 -luvulla pitkät valaanluilla luutetut korsetit olivat välttämättömiä muodissa olevan ampiaisvyötärön aikaan-saamiseksi, mutta 50-luvulle mentäessä ne muuttuivat lyhemmiksi paljastaen luonnolliset kurvit rinnan kohdalta. (Norris & Curtis 1998, 127) 80-lukuun mennessä teollisuuden kasvu toi mukanaan myös uusia materiaaleja ja värejä. (Vam 2016)

Korsetti asetettiin aluspaidan päälle, jotta se ei hankautuisi suoraan ihoa vasten tai likaantuisi (Ladylisa 2015) Korsettia pidettiin välttämättömänä naiselle, jonka ruumiinrakenteen kuviteltiin olevan hauras, rikkoutuvainen ja kykenemätön pysymään kasassa ilman apuvälineitä. (Franck 1997, 160) Korsetin päälle laitettiin **camisole**, hihatton aluspaita, jonka tarkoitus oli peittää korsetista esiin pullistuvat luut että ne eivät erottuisi varsinaisen miehestä. Lisäksi sen toinen tarkoitus oli ilmaista säädyllyisyyttä. (Ladylisa 2015).

Kuva 9. Korsetti ja suojus

ALUSHAME, KRINOLIINI JA TURNYYRI:

Korsetin jälkeen ylle puettiin aikakaudesta riippuen alushameet, krinoliini tai turnyyri. Nämä olivat vaatekappaleita jotka kokivat kaikkein eniten muutoksia koko aikakauden aikana suosiossa olevan silhuetin mukaan.

Kankaiset alushameet:

Aikakauden alkuvaiheessa ennen krinoliinin keksimistä naiset joutuivat pitämään yllään useita alushame kerroksia asemansa merkinä. Mitä useampi kerros hameita oli, sitä varakkaampana henkilöä pidettiin. Hameiden toisena tarkoituksena oli peittää naisen jalat. (LadyLisa 2015) 1850-luvun loppupuolella ongelmaksi alkoi kuitenkin muodostua helmojen jatkuva leveneminen, joka vuoksi yllä alushameita saattoi olla yllä jopa kymmenen kerrosta. (Franck 1997, 163. Stevenson 2012, 48)

Krinoliinit:

Hevosenjouhi krinoliini oli krinoliinin esimuoto, joka oli valmistettu pellavasta ja hevosenjouhesta. Tämä oli yksi suosituimpia alushameen muotoja 1840 – luvulla, ennen metallisen krinoliinin keksimistä. (Norris & Curtis 1998, 122. Stevenson 2012, 48)

Vuonna 1856 naiset pääsivät eroon lukuisista alushame kerroksista kun W. S. Thompson patentoi kehittelemänsä häkkirakennelman, **krinoliinin**. Tämä nousi yhdeksi suurimmista aikakauden keksinnöistä sillä haluttu muoto oli viimein mahdollista saada aikaan kevyemmin sen avulla. (Stevenson 2012, 37, 48–49) Krinoliini valmistettiin erikokoisista joko valaanluusta tai metallista valmistetuista vanteista. Vanteet kiinnitettiin toisiinsa puuvillanauhoilla pystysuunnassa niin että ne levenivät helmaa kohden. Krinoliinin myötä hameen helma alkoi taas leventyä kunnes vuonna 1859 se saavutti suurimman ympärysmittansa. (Norris & Curtis 1998, 124, 149) 1860-lukuun mennessä niitä pystyttiin valmistamaan nopeasti sekä edullisesti, jonka vuoksi se pystyttiin ottamaan käyttöön niin hienoston kuin työväenkin keskuudessa. (Ashford 1996, 218. Stevenson 2012, 48–49, 54)

Krinoliinia pidettiin kaikenlaisten pukujen alla aina palvelijan puvusta korkeamman luokan iltapukuun. Suosiostaan huolimatta krinoliinia myös kritisoitiin suuren leveytensä takia. (Ashford 1996, 218–219) Krinoliinin suosio jatkui vuoteen 1863 asti jolloin se alkoi kokea muutoksia kun sen runsautta

alettiin siirtämään hameen takaosaan jolloin etuosa jäi suuremmaksi. (Norris & Curtis 1998, 160. Stevenson 2012, 53) Vuoteen 1865 mennessä krinoliini oli muuttunut puolikrinoliiniksi kunnes vuonna 1868 se muuttui turnyyriksi. (Foster 1992, 14) Krinoliinin alle puettiin polvipituinen alushame estämään jalkojen näkymistä krinoliinin heilahtaessa. (Ginsburg 1988, 45)

Vuonna 1868 suuret krinoliinit alkoivat kadota pois muodista ja muuttua puolikrinoliineiksi, **krinoletteiksi**. Krinoletti oli alushame jossa oli suora etumus ja takaosassa vanteita. Toisinaan niistä löytyi myös hevosenjouhityynyjä jotka oli aseteltu vyötärölinjan alapuolelle. Niiden tarkoitus oli tukea ylös koottua hametta. (Pykälä 2006, 76, Stevenson 2012)

Kuva 10. Krinoliini

Turnyyrit:

Turnyyri ilmestyi muotiin vuonna 1868 krinoletin johdattelemana ja oli muodissa kahdella eri aikakaudella. Ensimmäisen pehmeämmän turnyyrin suosio kesti vuoteen 1874 saakka, jonka jälkeen se hiljalleen katosi pois muodista. Vuonna 1881 turnyyri palasi muotiin uudelleen. (Ashford 1996, 227, 234. Goldthorpe 1989, 200, 204)

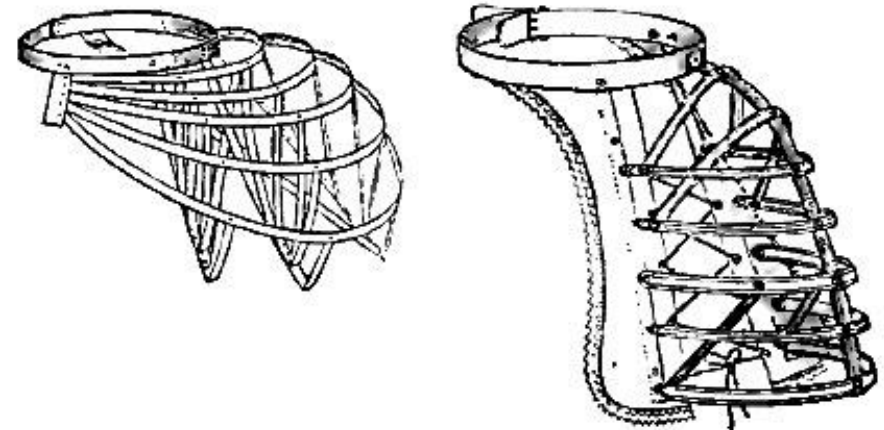
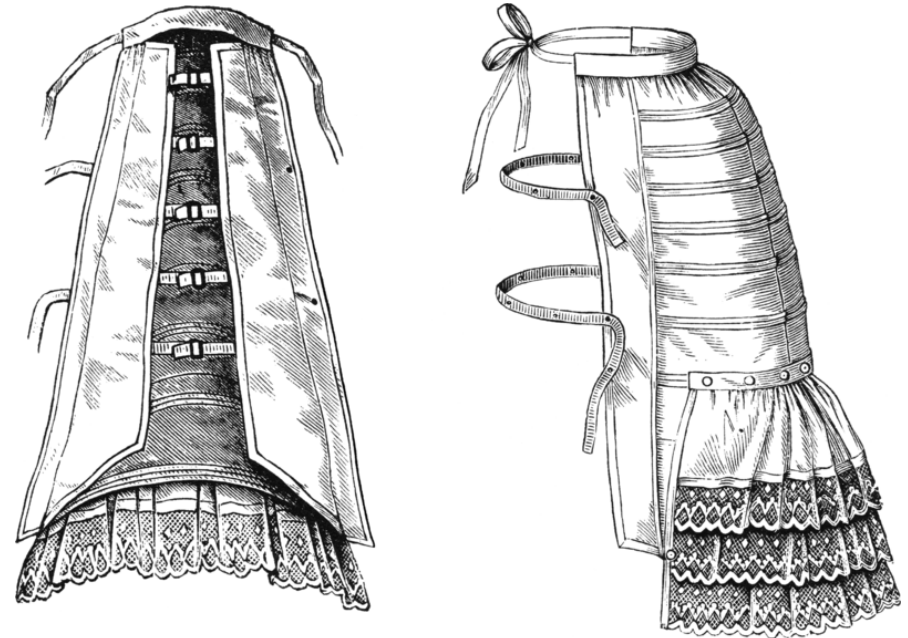
Pehmeä turnyyri oli vyötärölle hameen takaosaan nauhoihin kiinnitettävä rakennelma, jonka myötä hame saatiin työntymään takaa kauemmaksi vartalosta. Sen ensimmäinen muoto oli muunnelma puoli krinoliinista. Sen valmistukseen voitiin käyttää hevosenjouhi verkkoa, vanua, olkia tai hätätapauksessa jopa rypistettyä sanomalehti paperia. (Foster 1992, 14. Jänisniemi 2013, 200. Pykälä 2006, 76)

Vuoden 1881 jälkeen ilmestynyt turnyyri oli jäykempi, kapeampi ja kulmikkaampi ja soi kantajalleen paljon raskaamman vaikutelman kuin edeltäjänsä. Se valmistettiin pienistä metallivanteista ja jatkoi kasvuaan kunnes se oli suurimmillaan vuosikymmenen puolivälissä. (Franck 1997, 175. Foster 1992, 14–15)

Turnyyreja pystyi saamaan kaikenlaisissa koissa ja muodoissa. Vaikka ne olivatkin hankalia käyttää, niiden koko oli usein muokattavissa päivän eri aktiviteetteja varten. Pienet turnyyrit kiinnitettynä korsettiin olivat suosittuja kävelemiseen, pienet puhvit iltapäivälle ja suuret pidemmät turnyyrit juhlia varten. (Vam 2016) Tämä uusi turnyyri pysyi muodissa vuoteen 1887 saakka. (Foster 1992, 15)

1890-luvun alushame:

1890-luvulla hameet muuttuivat yksinkertaisemmiksi ja haluttu silhuetti pystyttiin saamaan aikaan ilman apukeinoja. Hameet leikattiin A-linjaan vyötäröltä alaspäin ja kankeat alushameet tai tukevat tukikankaat olivat usein tarpeeksi tukemaan niitä. (Vam 2016)

Kuva 11. Turnyyrit

3.3.2 Nuoti aikakauden alussa ja 40-luvulla.

1830-luvun alkupuolella pukeutumisesta kuvastui kevytmielisyys, loistokkuus ja romanttisuus. Vaatteet olivat suuria, mahtailuvia ja omasivat suuret pallohihat sekä räikeitä kuviointeja. Victorian valtaan nousun myötä perheen arvostus kasvoi, jonka mukana tyyli lähti muuttumaan kohti hienostuneempaa ja yksinkertaisempaa tyyliä, kadottaen ylenpalttisen koristeluiden ja värien loistokkuuden. Olkasaumat lähtivät putoamaan alemmas ja Hihat jotka olivat kasvaneet ylisuuriksi, alkoivat muuttua kapeammiksi jättäen leveyttä vain kyynärpään kohdalle. Saman kohtalon kokivat myös raskaana maahan asti ulottuvat hameet joihin alkoi nyt ilmestyä myös laskoksia. Yleinen ilme oli vaatimaton ja passiivisen pikkuvaimon rooliin sopiva. (Foster 1992, 13. Stevenson 2012, 22–23, 30, 32)

1840-luvulla suosiossa olevaan tiimalasi silhuettiin kuului tiukka istuva yläosa, piikkimuotoinen vyötärö, matalat olkalinjat, tiukat hihat ja täyteläinen suuri hame, jonka muotoa pidettiin yllä monien alushame kerrosten avulla. Nöyrä asenne oli erittäin arvostettu, jonka myötä naiset pukeutuivat usein irrotettaviin valkoisiin kauluksiin jotka oli helppo vaihtaa ja pestä. (Ashford 1996, 218. Foster 1992, 13)

MIEHUSTA: 1840-luvun alkupuolen miehustat valmistettiin korostamaan tiukasti vyötäröä jonka muoto oli piikkimäinen ja kurvikas. Valaanluiden avulla miehusta jäykistettiin haluttuun muotoon ja etumukseen kuului pitkä plansetti, joka litisti vatsakumpua saaden aikaan kapean uuman. (Foster 1992, 13. Jänisniemi 2013, 192) Suosittuja pääntien muotoja olivat V- tai berthakaulukset, jotka olivat yleensä yhteensopivia hihojen

kanssa. (Franck 1997, 162. Norris & Curtis 1998, 117)

Vuonna 1846 ilmestyivät **basketti -takit**, jonka myötä hame ja miehusta muuttuivat erillisiksi. Suosituksi tavaksi nousi hankkia kaksi yläosaa jotka sopivat yhteen hameen kanssa. Toinen arki- ja toinen ilta käyttöä varten. Niitä pidettiin joko suljettuna tai avonaisena näkyvän, koristellun chemise-aluspaidan päällä. (Foster 1992, 13. Nunn 2000, 121. Goldthorpe 1989, 39)

Hihat: 1840-luvun alussa hihat olivat joko suoria tai omasivat erillisen ylähihan johon varsinainen hiha kiinnitettiin. Vuosikymmenen edetessä niiden muoto alkoi pikkuhiljaa kaventua ja muuttua tiukemmaksi. Hihat kiinnitettiin olkapäiden yli laskeutuvaan saumaan, jonka seurauksena vuosikymmenen keskivaiheilla naiset eivät enää kyenneet liikuttamaan käsiään kunnolla. Vuoden 1844 jälkeen hihat alkoivat muuttua yksinkertaisemmiksi ja leveämmiksi kyynärpäiden alapuolelta. (Goldthorpe 1989, 32, 35) Uudeksi muodikkaaksi hihaksi ilmestyi kellon sekä neliön muotoinen hiha, joka oli sivuilta avoin ja koristeltu leveällä punoksella. Näiden hihojen suosio oli suurimmillaan vuonna 1848. (Norris & Curtis 1998, 115–116)

Hihojen levenemisen myötä niiden alle ryhdyttiin vaatimaan alushihoja jotka suojasivat käden alaosaa. (Goldthorpe 1989, 39) Nämä alushihat olivat irrotettavia ja valmistettiin valkoisesta puuvillasta, pitsistä tai batistiinista. Ne ylettyivät hieman kyynärpään yläpuolelle, josta ne sidottiin kiinni joko nyöreillä tai elastisella nauhalla. Ranteen kohdalta ne viimeisteltiin joko röyhelöillä tai reunapitseillä. Joissakin hihhoissa saattoi olla koristeena jopa kirjailuja. (Norris & Curtis, 116)

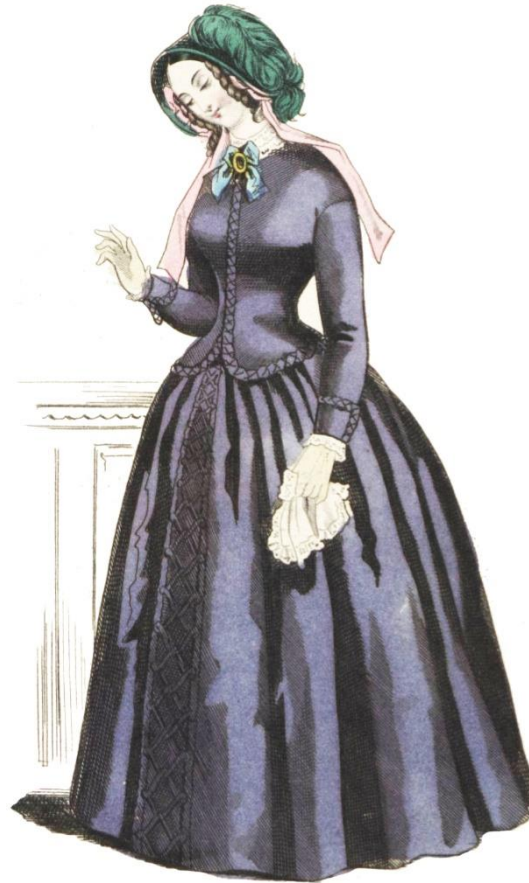
HAMEET: 1840-luvulla hamen muoto alkoi leventyä ja muuttua kerrokselliseksi. Leventymisen takia hameen valmistus alkoi vaatia uusia valmistustekniikoita, jonka seurauksena kangasta alettiin muotoilemaan laskoksiksi vyötärölle. Laskokset kiinnitettiin kiinni miehustaan, joka auttoi miehustaa pysymään muodossaan ja kapeana vyötärölle asetettavan suuren kangasmäärän jälkeenkin. (Franck 1997, 162. Goldthorpe 1989, 32. Stevenson 2012, 33)

Vuonna 1841 tämä laskostus muuttui vetopöimutukseksi, jolloin vuorattu kangas pöimutettiin tiheiksi laskoksiksi, joka sitten ommeltiin kiinni miehustaan. Vetopöimutuksen takia miehusta vaati pidennyksen, joka johti aikakaudelle tyypillisen piikkimäisen vyötärön muodon syntymiseen. (Stevenson 2012, 33) Tämän myötä hameen muoto muuttui kupumaiseksi. Vuoden 1843 jälkeen hameisiin alkoi ilmestyä kerroksia. (Foster 1992, 62, 68)

ILTAPUVUT: Ilta- ja ilmapukujen yläosat omasivat tiukat vyötäröt, avarat bertha kaulukset jotka jatkuivat olkapäiden ylitse ja pienet puhvihihat. (Foster 1992, 13. Norris & Curtis 1998, 118) Koska viattomuus ja siveellisyys olivat korkeassa arvossa, peitettiin syvään uurretut päntitiet usein etumuksilla tai suurilla kauluksilla. (Franck 1997, 162) Koristeena miehustoissa näkyi teresaumoja ja litteitä laskostettuja draperauksia, ja useissa mekoissa oli hienoja kultalanka koristeluita tai silkistä valmistettuja kirjailuja. Koristeena saattoi löytyä myös rintakoru.

Hameissa oli usein joko yksi tai kaksi röyhelökerrosta joissa oli koristeena kukka kuvioita. (Foster 1992, 13. Norris & Curtis 1998, 118, 122–123)

VÄRIT JA MATERIAALIT: 1840-luvulla pukujen värimaailma oli heikko ja kuvasti naisen alhaista asemaa. Suosittuja värejä vuosikymmenen alussa olivat pastellinsävyt kuten vaaleanpunainen- ja sininen, laventeli, ja herneen vihreä jotka vuosikymmenen loppua kohden muuttuivat tummemmiksi ja syvemmiksi. (Franck 1997, 162. Jänisniemi 2013, 192.)

Kuva 13. Women 1846-1847, 018

Kesävaatteissa suosittuja materiaaleja olivat raskaat sametit, ja moire- damasti- brokadi- taffi- ja gros-silkkit. Yhdistellyt materiaalit kuten silkki ja villa, sekä villa ja puuvilla olivat myös suosittuja. Talvella suosittuja materiaaleja olivat villabatistiinit, villamusliinit, alpukka ja ottomaanit. (Foster 1992, 66. Franck 1997, 162)

Suosittuja kuoseja olivat kukkakuosit sekä pienet geometriset kuviot kuten raidat ja ruudut. (Ashford 1996, 194. Ginsburg 1988, 34, 167) Vuosikymmenen loppua kohden suosituksi kuosiksi oli noussut tartaanikuvio. Raidallisista materiaaleista valmistettuihin mekkoihin pystyttiin saamaan aikaan mielenkiintoista ilmettä leikkaamalla ja ompelemalla raidat menemään eri suuntiin. (Foster 1992, 68. Ginsburg 1988, 35)

Kuva 14. Women 1846-1847, 012

3.3.3 Muoti 1850-luvulla

1850-luvulla suosiossa pysyivät edelleen tiukat valaanluilla jäykistetyt yläosat ja täydet hameet jotka oli kasattu vyötärölle. Nyt naisten pukeutumista helpotti kuitenkin mahdollisuus sulkea puku edestäpäin. (Franck 1997, 165, 167) 1700-luvun tyyli alkoi tehdä paluuta leikkausten, materiaalien sekä koristeluiden suhteen ja myötä kiinnostus pitseihin palasi takaisin. (Norris & Curtis 1998, 122, 148) Yleisilme oli horisontaalinen (Foster 1992, 13)

Vuosikymmenen aikana ilmestyvien keksintöjen ansiosta muodin kehitys johti siihen pisteeseen jossa hienosto ja työväki olivat lähes hankala erottaa toisistaan. Mahdollisuus pukeutua muodin mukaan kasvoi tarjottavaksi kaikille jolloin ainoa tapa erotella luokat toisistaan oli tarkastelemalla puvun materiaalia ja sen laatua. (Ashford 1996, 214) Suurin näistä keksinnöistä oli ehdottomasti ompelukone, jonka ansiosta vaatteiden valmistus muuttui huomattavasti helpommaksi, jonka myötä vaatteita pystyttiin hankkimaan myös edullisemmin. (Ginsburg 1988, 168) Vaatteiden tuotanto nopeutui ja sen ansiosta pystyttiin perustamaan ensimmäiset suuret tavaratalot joissa oli vaatteiden lisäksi tarjolla myös kenkiä ja hattuja. Myös itse ompelukone ilmestyi myyntiin tavarataloihin ympäri Eurooppaa vuonna 1856. Näin myös tavan kansalaisilla oli mahdollisuus hankkia se kotiatalouksiinsa. (Stevenson 2012, 46, 54)

Ompelukoneen lisäksi muotiin vaikuttivat myös vasta aniliinivärit, joiden ansiosta pukuihin oli mahdollista saada uutta kirkasta väriiloistoa. Aniliinivärit syrjäyttivät kasviväryäyksen jota oli käytetty tähän asti. (Norris & Curtis 1998, 122, 186)

MIEHUSTA: 1850-luvun alkupuolella vyötärölinja lähti kapenemaan ja kohoamaan takaisin normaaliin luonnolliseen kohtaan. (Franck 1997, 166. Stevenson 2012, 37) Miehustoihin alkoi ilmestyä nappirivejä ja vyötärö alkoi muuttua kärjekkäästä suuremmaksi. (Goldthorpe 1989, 40) Yleisenä koristeena puvuissa toimivat pienet laskokset jotka lähtivät pituus suunnassa olkapäiltä alaspäin kohti vyötäröä ja vuodesta 1853 lähtien reunakoristukset ilmestyivät myös miehustoihin. (Ginsburg 1988, 35. Goldthorpe 1989, 43) Muodikkaita koristuksia olivat myös vyötärönauhat jotka solmittiin joko eteen tai sivuille. (Norris & Curtis 1998, 149)

Myös basketti-takit olivat edelleen suosituksa käytössä ja niitä käytettiin päivämeikkojen päällä. (Foster 1992, 82)

Hihat: 1850-luvun alussa uudeksi suosituksi hihan muodoksi nousi **pagoda-hiha**. (Foster 1992, 13) Nämä hihat olivat pitkät, tiukat ylhäältä ja levenivät kyynärpäältä rannetta kohti. Hihat olivat joko suppilon muotoisia tai niissä oli halkio joka, ulottui kyynärpäähän saakka. (Ginsburg 1988, 169) Pagoda-hihat olivat leveimmillään 1857–1860 ja vaativat alleen suuria alushihoja. (Goldthorpe 1989, 43) 50-luvun keskipuolella aamu ja iltapäiväpuvuissa saattoi kuitenkin yhä nähdä myös tiukkoja hihoja. (Norris & Curtis 1998, 115)

HAME: 1850-luvulla hameen helma piteni peittämään jalat kokonaan. Muodikkaita olivat mekot joissa oli joko tupla tai tripla hameet. (Norris & Curtis 1998, 124, 148) Hameiden jatkuvan levenemisen vuoksi alle vaadittiin yhä useampia kerroksia alushameita. (Goldthorpe 1989, 93) Tämä johti ylenpalttiseen koristeluiden määrään jonka myötä myös röhelökerroksiin alettiin lisäämään koristeita. (Jänisniemi 2013, 192. Norris & Curtis 1998, 126)

Vuonna 1856 krinoliinin ilmestymisen myötä naiset vapautuivat useista alushame kerroksista. Haluttu hameen leveys oli nyt helppo saada aikaiseksi metallikehikon avulla, jonka seurauksena röhkelökerrokset alkoivat kadota hameista muuttuen ne paljon yksinkertaisemmiksi. (Foster 1992, 14. Goldthorpe 1989, 42) Yleinen silhuetti muuttui kolmiomaiseksi joka pysyi muodissa vuoteen 1868 asti. (Jänisniemi 2013, 14)

ILTAPUKU: 1850-luvulla iltapuvut olivat paljon avonaisempia mitä päiväpuvut paljastaen selkeästi olkapäät. (Ashford 1996, 211) Miehestä oli joko kokonaan hihatonta tai omaa lyhyt, puhvimaiset tai röhkelöiset hihat. Kaulus oli käsivarren ympäri jatkuva pitsinen berthta kaulus jossa oli koristeena nauhoja ja kukkia. (Foster 1992, 71. Nunn 2000, 150) Vyötärölinja pysyi matalana ja kärjekkäänä. Hameet olivat joko yksinkertaisia tai niissä oli röhkelökerroksia. (Foster 1992, 71. Ginsburg 1988, 168)

Kuva 16. Women 1857-1859, Plate 114

VÄRIT JA MATERIAALIT: 1850-luvun suosittuja kesä materiaaleja olivat kevyet harsokankaat, organza, tärkätty puuvilla ja tylli. Talvella suosiossa olivat erilaiset lyonin silkit, paksut sametit, kiiltävät taftit ja muhkeat brokadit (Franck 1997, 166). Vuonna 1858 iäkkäämpien naisten suosiossa oli löikikkäs moaree kangas, joka toi pukuihin ylellisyyden tuntua. (Stevenson 2012, 49)

Vuosikymmenen alussa värit olivat joko vahvoja tai hempeitä pastilleja, kesällä vaaleita ja talvella tummia. Erityisen suosittu väri oli luunvalkoinen. (Franck 1997, 166) Vuonna 1856 aniliinivärit toivat uutta väriä pukuihin ja suosioon nousivat punainen, kirkas sininen, erilaiset kirkkaan vihreät sävyt, oliivi, hopeanharmaa, kulta ja magenta. Aniliinivärien tuleminen syrjäytti aikaisemmin käytössä olleen kasvisvärjäyksen. (Franck 1997, 168. Norris & Curtis 1998, 122, 186)

Kuuseissa yleinen linja oli horisontaalinen. (Franck 1997, 168) Reunapitsien kasvavan suosion myötä suosioon nousi printtien suunnittelu reunaprinteiksi koristamaan röhkelöiden reunoja. Näitä printtejä käytettiin myös yläosien reunoja koristeluun. Suosituksi kuvioksi nousi paisley-kuvio, joka sai inspiraationsa maahan tuoduista intialaisista huiveista. Kukka- sekä korallikuvioita jotka oli printattu vaalealle pohjalle, esiintyi mekkojen kankaissa sekä shaaleissa. (Ashford 1996, 219) Iltapuvuissa suosiossa oli ruutukuvio kuten myös vinoneliöt ja kukkakuosit joihin myöhemmin lisättiin raidoitusta. (Franck 1997, 166)

Kuva 17. Women 1857-1859, Plate 034

3.3.4 Muoti 1860-luvulla

1860-luvulla muoti koki monia suuria silhuettiin vaikuttavia muutoksia. Krinoliinin muoto lähti ensin muuttumaan suuremmaksi edestä ja myöhemmin vielä sivuilta, jonka myötä painopiste siirtyi selkäpuolelle. Vuosikymmen loppuun mennessä krinoliini katosi kokonaan pois muodista. (Foster 1992, 14. Franck 1997, 168)

Helmalaahuksia alettiin koota kiristysnauhoilla pehmeiksi turnyyreiksi ja muodikkaaksi ilmestyi muoto jossa oli suora etumus ja täyteläinen takamus. (Ashford 1996, 221. Jänisniemi 2013, 196) Tämän myötä figuuri lähti muuttumaan tuimaksi ja kulmikkaaksi. Puvuissa nähtiin paljon räikeitä värejä ja viittauksia 1700-luvun muotiin. Samaan hameeseen kuului edelleen kaksi yhteensopivaa yläosaa mekkoihin vaadittavien suurien kangasmäärien takia. (Ashford 1996, 221. Ginsburg 1988, 54, 169)

Ompelukoneen suosio oli nyt syrjäyttänyt käsin ompelun täysin ja yhä useammat naiset ompelivat vaatteensa itse viimeistellen ne runsailla koristuksilla. (Foster 1992, 12. Jänisniemi 2013, 196)

Kuva 19. Women 1864, Plate 098

MIEHUSTA: 1860-luvulla yläosan muoto vaihteli huomattavasti suunnasta toiseen. Napitus saattoi jatkua aina kaulaan asti päätyen korkeaan kapeaan kaulukseen. Se saattoi olla myös neliö tai v- muotoinen kaulus, jonka alta paljastui chemise-aluspaita. Ainoa asia joka säilyi muodossaan, oli erittäin kapea vyötärö jota saattoi korostaa vyötärönauhoilla. (Goldthorpe 1989, 43. Norris & Curtis 1998, 147) Valkoinen pitsi oli suosittu kauluksissa ja ranteissa, kuten myös matalat ja kaltevat olkapäät jotka paisuivat leveiksi hihoiksi. (Vam 2016 *3) Nainen omaksui pukeutumiseensa myös miehisiä piirteitä liivien myötä jotka he kuitenkin koristelivat runsaasti perusnaiselliseen tyyliin. (Franck 1997, 167) Toinen tällä kaudella vallinnut tyyli omasi vyötärösauman, joka yhdisti yläosan ja hameen toisiinsa tehden niistä yhden kappaleen ja jotka yleensä saattoivat olla edestä koristellut joko napeilla tai ruusukkeilla. (Goldthorpe 1989, 43)

Hihat: Pagoda hihat olivat edelleen käytössä, mutta nyt niiden muoto alkoi muuttua piispanhihoiksi. (Norris & Curtis 1998, 147) Näillä hihoilla oli kolme suosittua muotoa. Hiha jossa oli kapea hihansuu, hiha jossa ylimääräinen leveys oli kasattu ranteille, tai hiha joka oli tiukka kyynärpäihin asti, mutta viimeistely kahdella puhvilla ja koristeilla jotka sopivat mekkoon. (Ginsburg 1988, 169) Nämä hihat katosivat kuitenkin muodista vuoden 1867 jälkeen. (Foster 1992, 99)

TAKIT: 1860-luku toi myös mukanaan paljon uusia takkeja. Ensin muotiin ilmestyi **Zuave-takki**, joka nousi olennaiseksi osaksi muotia sisäasuna. Takki ylettyi noin 15cm vyötärön alapuolelle ja sitä pidettiin chemise-aluspaidan, alushihojen ja samasta materiaalista valmistettujen hameiden kanssa. Koristeina oli usein kirjailuita ja punoksia. (Norris & Curtis 1998, 158, 160)

Poloneesi takki oli muunnelma 1700-luvun puvusta, joka ulottui vyötäröltä polven korkeudelle. Niitä käytettiin yleensä alushameen kanssa turnyyrien alkaessa ilmestyä muotiin. (Stevenson 2012, 66)

Vuonna 1868 ilmestyi Espanjalainen **mantilla**-takki, joka oli koristeltu punoksilla ja reunakoristuksilla. Tässä takissa oli suuret löysät hihat, joita pidettiin alushihojen päällä. (Norris & Curtis 1998, 169)

HAMEET: 1860-luvulla krinoliini oli saavuttanut leveys ennätyksensä, ja alkoi nyt kaventumaan pienemmäksi. (Ginsburg 1988, 55) Hameen muoto pysyi yksinkertaisena lähes koko vuosikymmenen ja loppua kohden hameisiin alkoi ilmestyä myös laahuksia. (Foster 1992, 14) Vuonna 1868 krinoliini poistui muodista, jolloin suuret laajat hameet muuttuivat päällyshameiksi. Hameen taakse jäänyttä ylimääräistä kangasta alettiin kietomaan ja poimuttamaan turnyyrin päälle, samalla kun etumus jäi suoraksi. (Ginsburg 1988, 62) Seuraavaan vuoteen mennessä suurin osa mekoista omasi takapuhvit samalla kun ylempi hame sidottiin kiinni sivuilta nauhoilla niin että eteen muodostui "esiliina". (Norris & Curtis 1998, 169) Laahukselliset hameet päällystettiin monimutkaisilla koristeilla tai yhdistämällä ja muotoilemalla kaksi tai kolme erilaista materiaalia laskoksiksi ja röyhelöiksi. Muita näkyviä koristeita olivat nauhat sekä pitsit. (Ashford 1996, 226)

ILTAPUVUT: 1860-luvun iltapuvuissa oli syvään uurretut pääntiet jotka paljastivat olkapäät. Bertha kauluksen lisäksi pukujen yläosaan kiinnitettiin usein keppimäinen röyhelö, joka peitti rinnan ja olkavarret. Tämä oli lähinnä keimaileva lisäkoriste, joka tarkoitus oli

suojata myös naisen siveyttä. (Stevenson 2012, 54) Koristeina iltapukujen kanssa käytettiin kukkaseppeleitä, strutsin sulkia, granaattiomenan kukkia sekä perhosia. (Vam 2016 *3)

VÄRIT JA MATERIAALIT: 1860-luvulla päiväpuvuissa suosittuja materiaaleja olivat sametti, tafti, satiini ja plyysikangas. Iltapuvuissa nähtiin kevyitä harsoja, lyonsilkkejä ja satiineja. (Norris & Curtis 1998, 160, 164)

Aniliinivärien myötä värimaailma oli edelleen vahva, mutta kuoseja puvuissa nähtiin harvemmin. Sen sijaan puvut koristeltiin kontrastisilla kuvioinneilla ja laskostuksilla jotka saatiin aikaan ompelukoneen kanssa. (Ginsburg 1988, 52. Jänisniemi 2013, 197)

Kuva 20. Women 1869, Plate 074

Kuva 21. Women 1869, Plate 048

Moine et Palavon, imp. Paris

3.3.5 Muoti 1870-luvulla

1870-luvulla muodissa oleva silhuetti alkoi muuttua hiljalleen kapeamaksi. Vuosikymmenen alussa puku oli suora edestä, mutta kohosi takaa runsaaksi poimuin ja vekein kootuksi vaatekukkulaksi, jota peitti esiliinamainen takaliina. (Ashford 1996, 227. Franck 1997, 172) Pehmeät turnyyrit olivat edelleen käytössä, mutta alkoivat nyt muuttua pienemmiksi kunnes vuoden 1847 jälkeen katosivat kokonaan. Tätä seurasi uusi ihannevirtalo. Hoikka ja tiimalasin muotoinen, jossa povi oli pyöreä ja lantio kaareva. (Ashford 1996, 67. Pykälä 2006, 75) Yleisilme muuttui vaahtoavaksi ja kurvikkaaksi jota korostivat toisiinsa yhteensopivat värit ja leikkaukset. Puvut ommeltiin yhteen monesta eri kappaleesta ja niissä yhdistettiin rohkeasti vastakohtaisia ja kontrastisia materiaaleja tai samaa sävyä olevia eri laatuksia kankaita. Koristeena näkyi runsaasti monikerroksellisia poimuja, laskoksia, nauhoja ja ruusukkeita. (Foster 1992, 14. Franck 1997, 172)

Ompelukoneen sekä muiden ompelijoiden elämää helpottavien keksintöjen ansiosta muoti ilmiöksi nousivat koneella valmistetut ja ommellut laskokset vuosikymmenen loppupuolella. (Ginsburg 1988, 67, 68)

MIEHUSTA: 1870-luvun alkupuoliskolla miehusta lähti muuttumaan pidemmäksi. (Stevenson 2012, 66) Sen ilme pysyi yksinkertaisena ja eleganttina, ja korosti niiden kanssa käytettyjä hameita ja laahuksia. (Foster 1992, 106,107) Se oli tiukka, vartalonmyötäinen ja valaanluilla tuettu yläosa, jonka sulkeminen tapahtui hakasin ja napein. (Franck 1997, 174) Vuosikymmenen alkupuolella pääntien yleinen muoto oli neliö jossa oli koristeena pitsiä. Loppua kohden suosioon nousivat korkeat kaulukset. (Foster 1992, 14, 106)

Erillinen hame ja yläosa olivat edelleen yleisessä käytössä, mutta näiden lisäksi mukaan syntyi myös tyyli, joka yhdisti hameen ja miehustan ilman vyötärösaumaa. Tätä uutta tyyliä kutsuttiin **prinsessa-linjaksi** ja sen tarkoitus oli myötäillä vartaloa kaulalta aina lantioon saakka. (Norris & Curtis 1998, 178. Stevenson 2012, 67)

Hihat: Silhuetin kapenemisen myötä myös vyötärö ja hihat pienentyivät. Muotiin ilmestyivät tiukasti istuvat ranteisiin ulottuvat hihat, jotka istutettiin miehustaan niin ahtaasti, että naisen oli hankala nostaa käsivarsiaan. Myös Pagoda- ja musketööri hihansuuta joissa oli pitsi röyhelö, näkyi edelleen. (Franck 1997, 174. Norris & Curtis 1998, 172, 204, 208)

TAKIT: Vuoden 1874 jälkeen muotiin ilmestyi jakkumainen **cuirass-yläosa**. (Foster 1992, 14) Se oli erittäin tiukasti istuva, luutettu, lantion alapuolelle ylettyvä yläosa, joka kietoi naisen kehon yhteen korsetin lailla. Sen helma ulottui takaa ylös kootun päällyshameen päälle. (Nunn 2000, 153. Stevenson 2012, 66) Tätä yläosaa käytettiin yleensä prinsessalinjaisten pukujen kanssa. (Jänisniemi 2013, 200)

Myös **basketti- ja poloneesi takit** olivat edelleen suosiossa turnyyrien kanssa. (Foster 1992, 99, 100)

Kuva 23. Women 1874, Plate 035

HAME: 1870-luvun hameet olivat aluksi suurehkoja, mutta lähtivät kapenemaan vuosikymmenen edetessä pehmeän turnyyrin kadotessa pois muodista. (Jänisniemi 2013, 200–201) Huomio kasattiin edelleen hameen takapuolelle ja laahuksiin, jotka kokivat vuosikymmenen aikana monia muutoksia erilaisten draperausten keinoin (Foster 1992, 14, 106–107)

Vuosikymmenen alussa päällyshameet olivat joko irrallisia, yhdistetty yläosaan poloneesipuvun tapaan tai kiedottu antaen esiliinamaisen etumusosan ja lisä muodostelman taakse. Koristeina saattoi löytyä pitsiröyhelöitä tai laskoksia. (Foster 1992, 14, 100)

Vuonna 1874 hameen muoto alkoi kaventumaan turnyyrin alkaessa kadota pois muodista. Suurena vaikuttajana toimi cuirass-yläosan ilmestyminen, jota oli lähes mahdotonta käyttää turnyyri pukujen kanssa. Taakse koottu ylimääräinen hame putosi maahan vesiputousmaisena laahuksena, jonka myötä laahukset ilmestyivät myös ulkoilupukuihin. (Foster 1992, 104. Norris & Curtis 1998, 179)

Erilaiset suurissa määrin ilmenevät röyhelöt, laskostukset ja poimutukset nousivat suosioon hameissa vuosikymmenen keskivaiheilla ja saivat myös arkipuvut näyttämään juhlavilta. Vuosikymmenen loppua kohden tämä koristeiden määrä katosi ja hameiden muoto yksinkertaistui. (Foster 1992, 106, 109)

ILTAPUKU: 1870-luvun iltapuku omasi syvänuurretun pääntien joka jatkui olkapäiden ympäri kuten edelliselläkin vuosikymmenellä. Puvut olivat joko kokonaan hihattomia tai omasivat joko lyhyet- tai puhvihihat. Vyötärö oli suora ja korkea, mutta madaltui prinsessalinjan ilmestymisen myötä. (Norris & Curtis 1998, 172,

208) Hameet olivat pitkiä lahuksellisia, ja niiden täyteläisyys kasattiin turnyyrin päälle. Koristeena niissä oli poimutuksia, laskoksia, pitsiröyhelöitä ja kukka koristeluita. (Foster 1992, 107)

VÄRIT JA MATERIAALIT: 1870-luvulla suosittuja pukukankaita olivat raskaat villamusliinit, silkkit, alpakat ja sametit, ja iltapuvuissa kevyet ja hengevät materiaalit. (Franck 1997, 174. Foster 1992, 107)

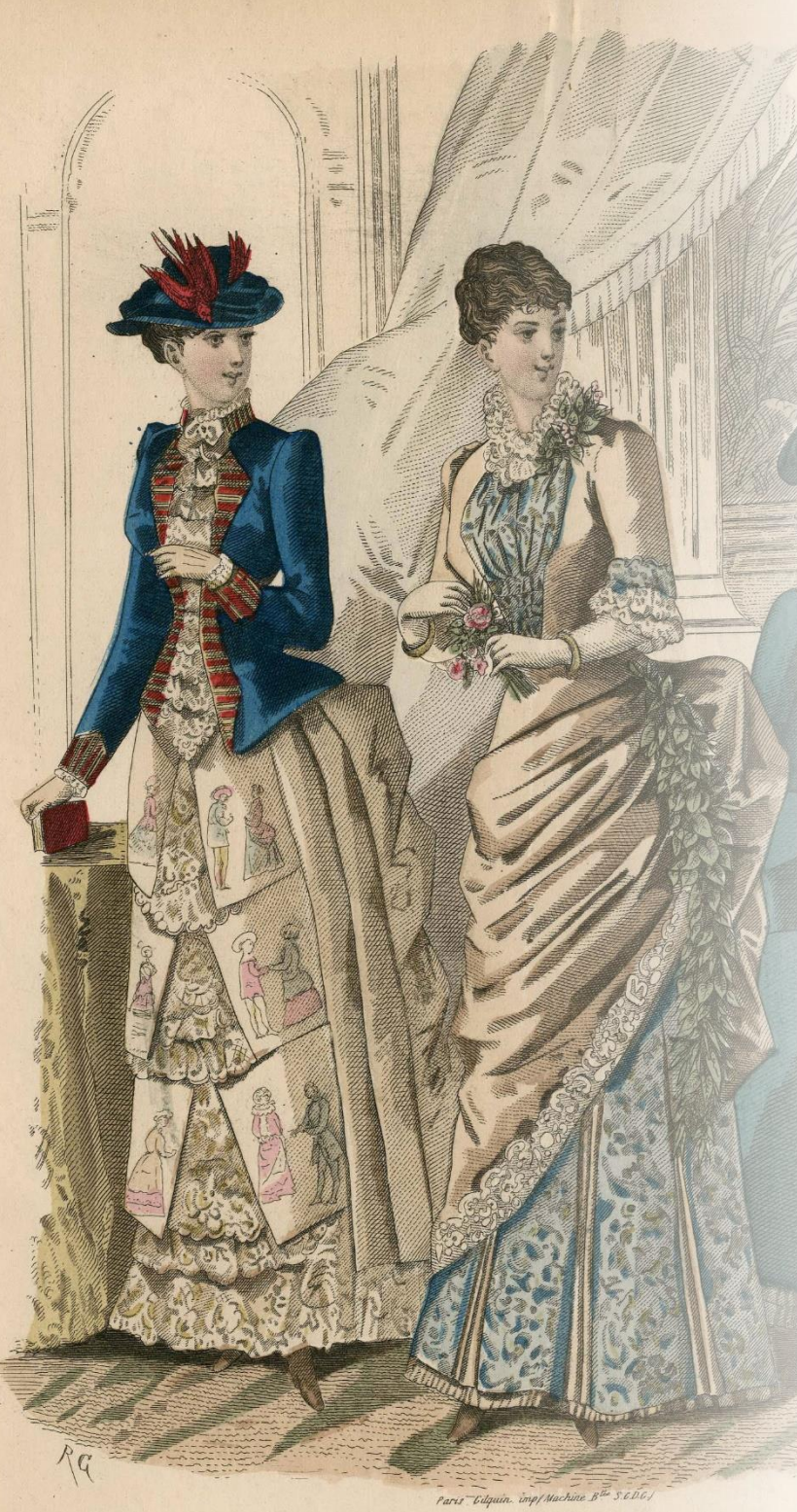
Värimaailma palasi takaisin pastellin sävyihin vaikka vahvoja värejä nähtiin edelleen. (Jänisniemi 2000, 200) Väreinä olivat mm harmaa, musta, ruskea, ruskeanpunainen, luumu, smaragdi ja safiirinsininen. (Franck 1997, 174)

Kuva 24. Women 1877, Plate 005

Kuva 25. Women 1879, Plate 022

3.3.6 Muoti 1880-luvulla

1870-luvun tiukka, pehmeä ja kapea silhuetti jatkui 80-luvulle, mutta alkoi nyt muuttumaan pitkäksi ja kulmikkaaksi. Turnyyri teki paluun muotiin runsaampana kuin koskaan, ja toimi tämän aikakauden hallitsevana silhuettina. Turnyyrin tuomasta keinotekoisesta ulkonäöstä huolimatta, pyrki muoti kuitenkin muuttumaan kohti yksinkertaisempaa tyyliä. (Ashford 1996, 234. Foster 1992, 14) Naisten vapautumisen halu oli kasvavassa nousussa heille ilmaantuneiden harrastus mahdollisuuksien myötä, joten he tarvitsivat löyempiä vaatteita pystyäkseen liikkumaan paremmin. (Ashford 1996, 236) Naisten kasvavan aktiivisuuden myötä suutarit alkoivat käyttämään miesten vaatteisiin käytettyjä kankaita myös naisten vaatteissa. Puvuista kasvoi näin femiinejä, mutta myös miehettäitä. (Ginsburg 1988, 82)

MIHUSTA: 1880-luvun miehustat olivat muodoltaan umpinaisia, pitkiä, kärjekkäitä ja raskaasti luutettuja. (Foster 1992, 14) Edestä löytyi kuitenkin usein vartalon muotoja korostava nappirivi. (Franck 1997, 175) Vyötärö oli matala, olkalinja kapea ja kaulukset korkeita ja sofilasmaisia. Hihat olivat yleensä kapeita, suorina ja istuvia, ja niistä löytyi koristeena valkoisia röhkelöitä tai pitsiä. (Foster 1992, 14. Ginsburg 1988, 80)

1870-luvun loppupuolella ilmestynyt "tee-puku", nousi suosioon 1880-luvulla epävirallisena päivällisasuna. Sen tarkoitus oli antaa vapautta cuirass-yläosasta, joita käytettiin päivisin ja iltoisin. Tämä puku oli kevyehkö, hyvin istuva, luuttamaton vapaa-ajan puku, joka omasi aina jotain muodikkaita piirteitä. (Foster 1992, 133)

Toinen 1880-luvun keksintö oli **blouse**, joka sai juonteensa edellisen 60-luvulla suosiossa olleesta *garibaldi* paidasta. Tämä oli löysänä vyötärön yli yltävä paita, jonka päälle asetettiin vyö vyötärön kohdalle. (Norris & Curtis 1998, 208)

TAKIT: Vuonna 1884 ilmestyi villasta valmistettu **räättälöity puku**, joka aluksi nousi suosioon yleisenä päiväpukuna, mutta oli suosittu myös matkaillessa tai liikuntaa harrastaessa. (Foster 1992, 14) Siihen kuului yksinkertainen takki jota pidettiin usein paitapuseron päällä. Tähän paitapuseroon kuului usein pitkä kaulus, ja siihen voitiin yhdistää maskuliinisia asusteita kuten liivi, solmio ja olkihattu. Pukuun kuului myös A-linjainen hame, joka oli valmistettu samasta materiaalista. (Ashford 1996, 236)

Toinen aikakaudella ilmestynyt yläosa oli **Jersey costume**. Tämä oli yksinkertainen ja istuva vaate, joka yleensä valmistettiin neulotusta silkistä tai villasta. Se omasi korkean kaulan korkeimmasta kohdasta lähtevän kauluksen, pitkät hihat ja ulottui hieman lantion alapuolelle. Sitä pidettiin yleensä yksinkertaisten, polviin asti ulottuvien hameiden kanssa. (Ashford 1996, 232. Foster 1992, 14)

HAME: 1880-luvulla hameiden etulinja pysyi edelleen suorana, mutta turnyyrin paluu toi hyllymäisen profiilin hameiden takapuolelle. Pitkät lahukset katosivat pois päivä käytöstä vuoden 1880 jälkeen, mutta jäivät edelleen iltapukuihin. Tämän seurauksena hame muuttui suoraksi tuubiksi, joka tukahdutettiin röhkelöihin, laskostuksiin ja suoralinjaisiin poimutuksiin. (Foster 1992, 14) Helmat kohosivat hieman ja suoraan etumukseen lisättiin horisontaalisia laskoksia ja muita koristeita. Tämä aiheutti mekkojen epäsymmetrisyyden, jonka ansiosta kumpikin

puoli mekosta pystyi ilmaisemaan oman aspektinsa ulkonäköön. (Ashford 1996, 234)
 Juhlallisiin päivä- sekä iltapukuihin kuului hameet joissa oli yksityiskohtaisia ja kekseliäitä drapeerauksia, mutta vuoden 1884 jälkeen ne alkoivat muuttumaan yksinkertaisemmiksi. (Foster 1992, 14) Turnyyrin palattua takaisin muotiin ilmestyi kilttimäinen tai haitarimainen laskostettu hame johon kuului laskostettu tai pöyheä asetelma takana. (Norris & Curtis 1998, 216) Turnyyri pysyi muodissa aina vuoteen 1889 saakka jolloin se viimein katosi pois muodista. (Foster 1992, 14)

ILTAPUKU: 1880-luvulla iltapuvut olivat kaulasta syvään V-muotoon uurrettuja ja täysin hihattomia. (Foster 1992, 118) Olalla pidettiin koristeena rintakukkaa, jossa oli koristeena joko rusetti tai pieni kukkakimppu. (Norris & Curtis 1998, 224)

VÄRIT JA MATERIAALIT: 1880-luvun suosiossa olivat materiaalit jotka muistuttivat verhoilukankaita. Näihin kankaisiin kuuluivat raskaat silkit, satiinit, sametit, puuvillasametit, bafistit, villat ja ranskalaiset kashmir kankaat. (Franck 1997, 177)

Suosittuja värejä olivat rubiininpunainen, smaragdinvihreä, meripihkan keltainen, ja loppukautena vaaleanpunainen, narsissinkeltainen, vaaleanvihreä ja taivaansininen.

Yleisimmät kuosit sisälsivät raitoja, pilkkuja ja herkkiä kukkia. (Franck 1997, 177)

Kuva 27. Women 1882-1887

3.3.7 Muoti 1890-luvulla

1890-luvulla muoti lähti muuttumaan yksinkertaisemmaksi. Naisen asema alkoi olla paljon vapautuneempi naisille suotujen harrastustoimien ansiosta ja näin syntyi aikakauden termi "uusi nainen". Silhuetti kapeni turnyyrin katoamisen myötä ja huomio kiinnitettiin nyt enemmän olkapäihin ja hihoihin. (Ashford 1996, 237) Jalat pystyivät saamaan vapautta hameiden ansiosta, mutta vyötärö sekä lantio olivat kapeampia kuin koskaan. Suurimpia muutoksia toi kuitenkin Amelia Bloomerin 50-luvulla kehittämien bloomer housujen käyttöön otto pyöräilyasuna naisten keskuudessa. (Foster 1992, 15) Vuosikymmenen loppupuolella naisten suosioon nousivat yksinkertaiset sekä mukavat vaatteet jotka tukivat heidän aktiivista elämäänsä. (Ginsburg 1988, 95)

MIEHUSTA: 1890-luvun alkupuolen miehustan yleisimpiä piirteitä olivat korkeat kaulukset, kapeat hihat sekä teräsluilla jäykistetyt pitkät miehustat ja korsetit. Kaulukset ulottuivat usein päiväpuvuissa niin korkealle, ettei paljasta ihoa näkynyt leuan alta juuri lainkaan. (Jänisniemi 2013, 206) Koristeina kauluksissa oli usein pitsiä ja muita koristeita. (Norris & Curtis 1998, 233) Vuosikymmenen loppupuolella silhuetin muoto alkoi muuttua pehmeämmäksi ja yläosat muuttuivat topatuiksi ja edestä pussimaisiksi. (Foster 1992, 15)

Suosioon olivat myös nousseet edellisellä vuosikymmenellä ilmestyneet räätälöidyt-takit. Niitä pidettiin yleensä paitapuseroiden kanssa joissa oli tiukat kaulukset. Naisten kasvavasta vapautumisesta huolimatta ne muotoiltiin myös omaamaan erittäin luutetut vuorit. Erillisiä paitapuseroita ja hameita pidettiin kaikkialla hienoissa tilaisuuksissa ja niiden maskuliinisuutta

täydennettiin mm. olkihatuilla ja solmioilla. (Foster 1992, 14, 15, 128) Paitapuserot olivat yleisesti suosittuja tällä vuosikymmenellä. Myös Jersey oli nostattanut suosiotaan ja oli edelleen yleisessä käytössä päivä-asuna. (Norris & Curtis 1998, 224, 225)

Hihat: Vuosikymmenen alussa suosioon nousivat **lampaanlapahihat**, jotka olivat olleet näkyvillä viimeksi 1830-luvulla. Näissä hihoissa oli kädentien kohdalla pienet puhvit, josta ne lähtivät turpoamaan suuremmiksi aikakauden edetessä. Hihat ylettyivät ranteeseen asti ja täyteläisyys sijoittui aina olkapäille. Vuosikymmenen loppupuolella hihat alkoivat jälleen kapenemaan jättäen puhvin vain olkapäälle. (Norris & Curtis 1998, 224, 227, 229, 232. Foster 1992, 15,130)

HAMEET: 1890-lukuun mennessä turnyyri oli kadonnut kokonaan muodista ja muuttunut laskokseksi. Mutkikkaat leikkaukset sekä koristeet katosivat ja tilalle tulivat yksinkertaiset A-linjaiset hameet. (Foster 1992, s15) Niikkojen paljastumisen koettiin edelleen olevan sopimatonta jonka vuoksi hameet pysyivät edelleen täyspitkinä. Hameiden alla nainen kantoi alushame kerroksia. Pitkien hamekerrosten ja leveiden helmojen takia nainen joutui kehittämään itselleen kyyhkymäisen kävelytyylin sillä hän oli aina alituisessa vaarassa kompastua niihin. (Frank 1997, 183) Vuoteen 1893 mennessä täyskellon muotoiset hameet olivat nousseet maailmanlaajuiseen suosioon. Nämä hameet saatettiin valmistaa siten että helma loi mielikuvan suuremmasta leveydestä mitä se oikeasti oli. Myös kapeat ja pienet laskokset auttoivat tämän mielikuvan luomisessa ilman että ne lisäsivät painoa hameeseen. (Norris & Curtis 1998, 227)

Vuoden 1887 jälkeen hameet leikattiin istumaan paremmin lantion kohdalta, mutta levenemään taas polven kohdalta josta ne päätyivät laahukseen. (Foster 1992, 15) Helmat oli usein koristeltu monikerroksisilla rimpsuilla, nauhoilla ja pitseillä. (Franck 1997, 183)

ILTAPUKU: 1890-luvun iltapuvuissa oli syvään uurretut pääntiet sekä laahukset. Vuosikymmenen alussa hihat olivat vielä yksinkertaisia, mutta vuosikymmenen puoliväliin edetessä niihin ilmestyi leveyttä ja pallomaisuutta. Muodikkaita asusteita iltapukujen kanssa olivat kyynärpäihin ulottuvat hansikkaat ja suuret viuhkat. (Franck 1997, 127, 132. Jänisniemi 2013, 206, 207)

VÄRIT JA MATERIAALIT: 1890-luvun suosittuihin materiaaleihin kuuluivat satiinit, rikkaat silkki brokadit ja kohojuovainen silkki. Pitsi oli tärkeä osa naisten pukeutumisessa niin päivä- kuin iltapuvuissakin. Raskaita sametteja käytettiin takeissa sekä kaavuissa. (Norris & Curtis 1998, 224, 240. Stevenson 2012, 73) Vuonna 1897 Kevyet silkki ja hienot villat korvasivat raskaammat kankaat ja lopputuloksena syntyi enemmän laskeutuvampi silhuetti. (6s15)

Muotikankaat olivat aluksi keveitä ja kirkkaan värisiä, mutta muuttuivat vuosikymmenen loppua kohden rauhallisiksi luonnonväreiksi. (Franck 1997, 186) Tummat värit olivat edelleen suosiossa, mutta niiden seuraksi alkoi ilmaantua roosan ja kerman sävyjä enteilevä vaaleampi sävy maailma. Suosittuja kuoseja olivat raidat, pilkut ja kevyet kukkakuviot. (Jänisniemi 2013, 206–207)

Kuva 29. Women 1890-1896, Plate 030

4. Oman brändin ja malliston suunnittelu

Vaatesuunnittelu on taiteen ala, jossa suunnittelija käyttää tietoja ja taitojaan pukujen ja vaatteiden suunnittelussa. Näin kertoo Ana Nuutinen kirjassaan *Edelläkävijät*. (Nuutinen 2004, 95) Olen tässä asiassa hänen kanssaan hyvin samaa mieltä. Sama asia ilmeni mielestäni myös hyvin jo Viktoriaanisella aikakaudella Charles Worthin kohdalla, joka koki jo tuolloin naisen pukeutumisen olevan taidetta. Tästä syystä Worth toimi myös minulle suurena innoittajana, sillä haluan tuoda mallistoni avulla ilmi taiteellisuutta sekä persoonallisuutta.

Nuutisen mukaan vaatesuunnittelijan tehtävään kuuluu piirtää yksittäisiä vaatekappaleita. Näistä vaatekappaleista muodostuu lopulta kokoelma jolle kuluttaja luo käyttötilanteen. Kokoelmaa luotaessa suunnittelijan on tärkeä ottaa huomioon koko malliston ulkonäön hallinta sekä tavoiteltu yksilön identiteetti ja persoonallisuus. Vaatesuunnittelijoiden luomuksia on mahdollista katsastella eräänlaisina identiteetti paketteina, joiden avulla käyttäjä voi hallita ulkonäköään ja ilmaista itseään ja persoonallisuuttaan. (Nuutinen 2004, 95)

Tässä kappaleessa kerron enemmän suunnitteluprosessista, jonka kävin läpi omaa mallistoa suunnitellessani.

4.1 Vaatesuunnittelija? Minä?

Jo pienestä pitäen olen kokenut vaatesuunnittelun olevan unelma ammattini. Rakastin paljon piirtämistä ja suurimaksi osaksi kaikki piirrokseni liittyivät vahvasti vaatteisiin ja fantasia hahmoin. Myös isäni muistan kerran sanoneen "Meidän Riinasta tulee isona vaatesuunnittelija". Liekö näillä sanoilla ollut jotain vaikutusta asiaan, sitä en tiedä. Mutta sen mitä tiedän, on että isäni puolelta suvun urat ovat aina olleet vahvasti käsityöpainotteisia. Syistä, joita en osaa selittää huolimatta, päädyin itse opiskelemaan vaateista vasta vanhemmalla iällä. Tätä ennen olin käynyt läpi merkonomien koulutuksen, joka oli minulle ala mihin en koskaan ollut ajatellut päätyväni. Jälkikäteen ajatellen huomaan kuitenkin olevani tyytyväinen siihen että niin tein, sillä tämän koulutuksen myötä minulle on tullut vahva kuva asiakaspalvelusta ja tietopohja yrityksen pyörittämisestä.

Mieltymykseni vaatteiden suunnittelun kannalta ovat vaihdelleet vähän väliä, mutta vasta tämän koulutuksen ja opinnäytetyön yhteydessä olen alkanut pohtimaan asioita paljon syvällisemmin. Tämä tulee esille erityisen hyvin, kun katson vaatekaappiani ja vertaan sitä siihen mitä se oli 4 vuotta sitten. Sen sisällä näkyy suuri ero. Siinä missä ennen vaatteeni koostuivat lähes pelkästään mustasta väristä sekä synteettisistä materiaaleista, ovat ne nyt muuttuneet paljon valoisammiksi, värikkäemmiksi sekä luonnon materiaaleiksi. Huomasin että näistä asioista on nyt syntynyt se mitä haluan tuoda esille omassa suunnittelussani.

Arvostan paljon luonnon materiaaleja ja niiden tuntua. Haluan pystyä luomaan vaatteita jotka ovat ulkonäöltään mielenkiintoisia ja samalla miellyttäviä pitää yllä. Olen suuri talvikauden inhoaja, sillä en pidä lämmittävyyden hakisesta kerrospukeutumisesta. Paksut materiaalit päällekkäin saavat minulle helposti ahdistuneen olon ja etenkin kylmässä Suomessa tunnen olevani ahdistunut jatkuvasti. Tästä syystä minulle on noussut suunnitellessa tärkeäksi myös se tuntuma, jonka vaate välittää käyttäjälleen, kun sitä pidetään yllä. Luonnon materiaalit toimivat tähän tarkoitukseen mielestäni erityisen hyvin vuoden ajasta riippuen.

Inspiraationi lähtee hyvin paljon luonnosta, jota näen ympärilläni. Olen erittäin onnellinen siitä, että Suomeen kuuluu neljä vuodenaikaa sillä se ne tuovat minulle jatkuvasti uusia ideoita väreihin, muotoihin ja yksityiskohtiin. Pidän paljon yksinkertaisista vaatteista, mutta vaadin myös, että mukana on jotain mikä antaa sille idean. Oli se sitten printti, kuosi tai yksiväristen vaatteiden kohdalla leikkaus tai kuosittelu. Pelkkä yksivärinen vaate/kokonaisuus on mielestäni tylsä, joten pyrin luomaan mukaan aina joko suurempaa huomiota herättävää yksityiskohtaa tai jotain muuta väriä.

Viktoriaaninen aikakausi inspiroi minua suuresti juuri väriensä sekä laajojen muotojen ja yksityiskohtien ansiosta. Aikakauden puvuissa ilmenee mielenkiinto, joka mielestäni puuttuu nykypäivän muodista. Tästä syystä halusin lähteä mallistoni kautta tuomaan ilmi tuota aikakauden pukeutumisessa näkemääni kauneutta, tuoden sen esiin ilman aikakaudella vaadittavia pukeutumisrajoituksia.

Kuva 31. Suunnittelija

Kuva 32. Women 1908

4.2 Oman brändin luomisen alkupohdinnat

Ennen malliston varsinaisen suunnittelun alkua halusin lähteä pohtimaan kevyesti omaa tulevaa brändiäni. Halusin päättää linjan ja tyylin jota mahdollinen tulevaisuuden yritykseni tulee edustamaan. Tätä ajatustani tuki myös Nuutinen, puhuessaan sielun luomisesta tuotekehityksen yhteydessä. Yrityksen sielu toimii tärkeänä kohderyhmä viestin välittäjänä, jonka avulla pystytään esittelemään asiakkaalle tuotteiden sekä yrityksen filosofiaa. Sielu on tärkeä osa suunnitteluprosessia, sillä sen tavoitteena on ymmärtää ja luoda rikas kokonaisuus kuluttajasta kokonaisuutena. Sielun avulla suunnittelija pystyy tunnistamaan ja määrittämään kuluttajien tarpeita ja näin luomaan tuotteita täydentämään tarjonnassa olevia tuotteita. (Nuutinen 2004, 173)

Näissä sanoissa tiivistyy mielestäni hyvin juuri se syy, miksi haluan pohtia ensin oman yritykseni sielua ennen varsinaisia tuotteita. Maailma on täynnä vaatetusalan yrityksiä, jotka myyvät niin omia mallistojaan kuin toistenkin tuotteita. Kaiken tämän keskellä on helppo hukkoa samankaltaisten tuotteiden paljouteen. Suurimmaksi osaksi yritysten kesken, tuotteet voivat hyvinkin erota toisistaan, mutta sielu on aina lähes samanlainen. Vaaditaan paljon omaperäisyyttä ja persoonallisuutta että yritys pystyisi selkeästi erottumaan tämän paljouden. Näiden ajatusten voimin lähdin pohtimaan ensin oman yritykseni sielua ja sen myötä kohderyhmää.

Koska kyseessä on uuden yrityksen perustaminen, koin että on tärkeää olla tietoinen ensin myös siitä mitä kilpailijoilla on myynnissä. Mielestäni varmin tapa menestykseen yrityksenä on pystyä luomaan jotain uutta ja haluttua mitä muut eivät pysty tarjoamaan. Samaa mieltä kanssani on myös Hannu Laakso kirjassa "brändit kilpailuetuna". Laakso kertoo että hyvin usein kun asiakkaan tarpeet on tunnistettu, tulee monien toimialojen kohdalla vastaan se että näitä ostomotiiveja pyritään tyydyttämään samalla tavalla. "Jos brändi ei eroa kilpailijoista millään tavalla, miksi kuluttaja valitsisi sen?" (Laakso 2004, 104–105) Näitä asioita suunnittelija voi ottaa selville kilpailija-analyysin avulla. Sen kautta yritys voi tunnistaa, jäsentää ja määrittellä kohdemarkkinoiden profiilia, sekä kuluttajien kokemuksia ja käsityksiä toimialan brändeistä. Samalla suunnittelija voi saada tietoonsa mitä samankaltaisia tuotteita muut suunnittelijat ovat suunnitelleet toisistaan tietämättä. (Nuutinen 2004, 154)

Koska oman mallistoni suurin perusidea tulisi lähtemään viktoriaaniselta aikakaudelta, lähdin pohtimaan kilpailija-analyysiä muiden selkeästi jo olemassa olevien samankaltaisten tyylien kautta. Verrattaviksi tyyleiksi päädyin valitsemaan steampunkin, lolitan sekä yksittäiset "modern victorian" -tyyliä edustavat vaatekappaleet.

4.2.1 Kilpailija-analyysi (tyylit)

Steampunk:

Steampunk muodin suunnannäyttäjänä on toiminut suuresti viktoriaanisella aikakaudella tapahtunut teknologian kehittyminen. Sen avulla pyritään tuomaan ilmi mitä muoti olisi voinut jo tuohon aikaan olla, mikäli heillä olisi ollut käytössään meidän nykyainainen teknologiamme. Pukeutumisessa yhdistyy niin pehmeät kuin raskaammatkin materiaalit kuten mm metalli, nahka, sametti ja pitsi. Niiden avulla pyritään saamaan aikaan erottuvia ja kontrastisia korostuksia. Steampunk pukeutumisen nyrkisääntönä toimii ensin pukeutuminen viktoriaanisiin pukuihin kuten; mekot, korsetit, alushameet, turnyyrit liivit ja hatut. Niiden avulla pyritään tuomaan ilmi seksuaalisuutta, joka kuitenkin säilyttää samalla säädyllyisyyden. Pukeutumisen jälkeen mukaan liitettään teknologiaa kuvastavat asusteet kuten huipputekniset silmiä suojaavat lasit, bioniset käsineet tai hammasrataksia ja muita teknisiä osia kuvaavia asusteita. Ilman näitä elementtejä yksikään asukokonaisuus ei ole valmis. (Cleason 2013, 9, rebelsmarket 2017)

Lolita:

Lolita on japanista lähtöisin oleva katutyylit, joka on saanut inspiraationsa viktoriaanisesta ja edvardiaanisesta pukeutumisesta rokokoon vaikutteilla. Tyylin perusta on nukkemainen silhuetti johon kuuluu polvimittainen leveähelmäinen hame jota pidetään kasassa tyllihameen alushameen avustuksella. Tärkeimpänä sääntönä on huoliteltu, siisti ja yhtenäinen ulkonäkö, jonka avulla pyritään näyttämään mahdollisimman söpöltä ja siveältä. Muita pieniä sääntöjä ovat olkapäiden, rintamuksen sekä jalkojen peittäminen. Värimaailma on usein hempeä ja pastellin sävyinen, mutta riippuen alatyylilajista, se voi olla myös jopa musta. Värien kanssa pyritään yleensä muistamaan niiden yhteensopivuus toisiinsa, jotta lopputulos olisi mahdollisimman harmoninen. Materiaalit ovat pehmeitä ja luonnonläheisiä. Loppukokonaisuus voidaan viimeistellä söpöillä hatuilla tai muilla hiuskoristeilla, joissa voi olla koristeena pitsiä, nauhoja ja rusetteja. (geekgirls 2012, pokka, fi. wikipedia 2017, en.wikipedia 2017)

Modern Victorian:

Modern victorian on trendi, joka tuo viktoriaanisen ajan pukeutumisen elementtejä osaksi nykypäiväistä pukeutumista ja jota muodin suurnimet tuovat jatkuvasti esille kokoelmissaan. Tuotteista pystyy selkeästi erottamaan aikakauden tuoman vaikutteen, vaikka vaate muuten näyttäisikin modernilta. Trendin hienous piilee siinä että sen avulla jokainen voi näyttää aikakauden mukaisesti hienostuneelta ja kuninkaalliselta, mutta kuitenkin samalla myös modernilta. Yleisimpiä aikakaudelta haettuja elementtejä ovat berthakaulukset, korsetit, hihojen muodot, röyhelöt, aluspaidat- ja hameet sekä päällyshameet. Suosittuja materiaaleja aikakauden materiaaleja jäljittelevät materiaalit kuten sametit, pitsit sekä sifongit. Tuodaan parhaiten esille mm. morsiuspuvuissa. (stylewe 2017, wikhov 2016)

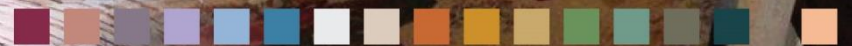

Tyylin nimi:	Steampunk	Lolita	Modern Victorian	Yhteenveto ja omat pohdinnat
Perus idea:	Tyyli jossa yhdistyy kovuus sekä pehmeys. Luo teknisen mielikuvan. Yhtä aikaa sekä feminiininen ja maskuliininen. Aikuismainen ja elegantti	Hempeä ja tyttömäinen tyyli jonka avulla pyritään näyttämään mahdollisimman paljon kauniilta nukelta. Söpö ja siveellinen.	Nykypäivän "normaaliin" pukeutumiseen pohjautuva tyyli jossa on erotettavissa viktoriaanisen aikakauden pukeutumisen elementtejä. Naisellinen, hienostunut ja elegantti.	Steampunk ja lolita ilmaisevat selkeästi toisiinsa verrattuna persoonallisten tyylien ääripäitä, samalla kun modern victorian tuo ilmi enemmän normaalimpaa tyyliä. Steampunk ja lolita tuovat esille myös selkeämmin aikakaudella vallinneita silhouetteja, kun taas modern victorian tuo ne esiin tyyllisesti ja yksityiskohtina. Omaa mallistoa varten haluan jatkaa modern victorian tyylin linjalla tuoden kuitenkin vielä enemmän esille viktoriaanisen aikakauden vaatekappaleiden silhouetteja.
Design ja vaateet:	Mekot, korsetit, liivit, takit ja hameet; joko pitkät tai edestä lyhemmät ja takaa pidemmät. <u>Koristeet:</u> vyöt, röyhelöt, poimutukset.	Blouse, polvimiittaiset ja leveähelmaiset hameet ja mekot, alushameet, yli polven ulottuvat sukat tai sukkahousut. <u>Koristeet:</u> Pitsit, nauhat, röyhelöt, poimutukset, laskostukset.	Yksinkertaiset vaatekappaleet jotka omaavat enemmän tai vähemmän elementtejä viktoriaaniselta aikakaudelta kuten bertha- tai korkeat kaulukset sekä joko tiukat tai leveät hihat. Vaatekappaleet tiukat mutta ei paljastavat. <u>Koristeet:</u> pitsit, röyhelöt, laskokset	Koska tunsin että minun on turha lähteä analysoimaan jokaista vaatekappaletta erikseen, lähdin pohtimaan minkälaisen yhtenäisen mielikuvan jokaisen tyylin vaatekappaleet minussa herättävät. Lopputulos oli minulle hyvin erottuva ja selkeä. Steampunk; Tiukka ja raskas. Lolita; Kevyt ja peittävä. Modern Victorian; Normaali ja yksinkertainen Omaa mallistoani varten halusin lähteä suunnittelemaan vaatteita jotka on mukava pitää yllä, ulkonäöltään mielenkiintoisia, mutta kuitenkin elegantteja ja ajattomia. Haluan vaatekappaleiden olevan yksinkertaisia ja viktoriaanista aikakautta jäljitteleviä, pienellä ilmettä tuovalla yksityiskohdalla. <u>Koristeet:</u> Pitsi, ja röyhelöt toimivat jokaisessa tyyliässä vaikuttavana tekijänä ja kuvastavat myös parhaiten viktoriaanisen aikakauden pukeutumista. Tästä syystä myös oma mallistoni sisältää niitä.
Materiaalit:	Nahka, sametti, satiini, pitsi, metallit.	Puuvilla, silkki, tylli, organza, pitsi.	Aikakauden materiaaleja jäljittelevät materiaalit: Sametit, pitsit, sifongit.	Jokainen tyyli on omaksunut selkeästi omat tunnusomaiset materiaalinsa. Steampunkille nämä olivat nahka ja metalli, lolitalle puuvillat ja pitsit ja modern victorianille aikakauden materiaaleja jäljittelevät materiaalit; etenkin pitsi. Kun lähtee katsomaan tiettyä persoonallista pukeutumistyyliä, on materiaali yksi niistä asioista, joka luo tyyliille vakautta. Tämän jälkeen minulle oli selkeää, että tässä on se avain, jonka on myös oman mallistoni kohdalla tultava ilmi. Sen seurauksena lähdin pohtimaan omia materiaali mieltymyksiäni, joita halusin lähteä tuomaan esiin oman mallistoni kautta hallitsevina materiaaleina.
Värimaailma:	Yleisesti tummanpuhuva jossa ruskea ja kupari toimivat pääväreinä. Voi myös olla muunkin värinen.	Yleisesti pastellinsävyiset värit. Alatyylisiä riippuen voi myös olla musta. Harmoninen	Vaihteleva. Tumma ja kontrastisesta vaaleisiin pastellinsävyihin. Vaatekappaleet usein yksivärisiä ja harmonisia.	Myös värimaailman kanssa pystyi selkeästi huomaamaan jokaiseen tyyliin kuuluvat omat hallitsevat värit. Steampunkille nämä olivat ruskeat ja tummat värisävyt, lolitalle pastellin sävyinen värimaailma. Modern victorianin kohdalla värimaailma oli usein vaalea ja hempeä, mutta Haute Couture luomusten kanssa käytettiin myös räikeämpiäkin värejä. Viktoriaanisella aikakaudella värien kohdalla mielenkiintoni herätti suuresti 1870-luvun muodissa tapahtunut yhteensopivien ja kontrastisten värien ja materiaalien yhdistäminen. Tämä toimi minulle pohjana värimaailmaa pohtiessani.
Printit ja kuosit:	Ruudut, raidat, kukkakuosit.	Kekseistä ja kuppikakuista goottisiin linnoihin alatyylisiä riippuen. Ruudut ja raidat yhdistettyinä reuna printteihin.	Kukkakuviot, raidat ja ruudut. Viktoriaanisen aikakauden kuoseja kuvastavat	Tyylien printit eroavat huomattavasti toisistaan. Aihepiirit steampunkille ovat hyvin yksinkertaiset ja selkeät kun taas lolitan kohdalla kuosiksi voi päätyä lähes mitä tahansa. Modern victorianin kohdalla vaatekappaleet koostuivat suurimmaksi osaksi kuosittomista materiaaleista. Ainoastaan pitsikankaissa oli huomattavissa kuviointeja. Muulloin mielenkiintoinen ulkonäkö saatiin aikaan leikkausten, laskostusten ja poimutusten avulla. Omat mieltymykseni kuosien suhteen tulevat olemaan viktoriaanisen aikakauden kuoseja kunnioittavat kuviot kuten ruudut, raidat ja kukkakuviot.
Asusteet:	Käsineet, huivit, vyöt, silmä- ja aurinkolasit, korolliset saappaat, hatut, naamiot, rannekkeet, ratakset.	Hatut ja hiuskoristeet, laukku, kengät.	Kengät, kaula- ja korvakorut, hiuspinnit, pienet laukut, sateenvarjot, valkoiset käsineet,	Asusteiden kohdalla muutoksia näkyi ainoastaan niiden materiaaleissa ja tyyliässä. Steampunkin suurin elementti ja perusta ovat metallit ja tekniset laitteet, lolitan söpöys, pitsit nauhat ja röyhelöt, ja modern victorianin aikakauden asusteita kuvastavat asusteet. Omien asusteiden kohdalla haluan jatkaa jälleen modern victorianin linjalla, mutta tuoden enemmän esille myös oman mallistoni materiaaleja, elementtejä ja koristeita.

SPRING/SUMMER 17

EDGELANDS

4.2.2 Minun sieluni:

Aloitin opinnäytetyöni suunnittelun vuoden 2016 keväällä tutkimalla alustavasti seuraavan kevään tulevia trendiennusteita WGSN trendiennuste sivustolta. Silmiini osui ennuste nimeltä "Edgelands" jonka, perusidea yhdisti romantiikan sekä karun ja soraisen kaupunkielämän.

Teeman pääideana toimivat itseopitut muodin suunnittelun ja luomisen taidot, sekä itse virkatut kukkakuvioidut pitsiliinat. Värimaailma kuvasti 1970-luvun nostalgiaa ja printtien inspiraationa toimivat vintage tyylliset kukkatapetit. Vaatteissa yhdistyi keskenään pehmeät kukka- ja pitsikuviot, pehmeät värisävyt sekä vahvat poikatyttöpiirteet ja silhuetit.

Design keskittyi suuresti vanhanaikaiseen arjen kodikkuuteen ja otti vahvasti mallia vintagemaisesta säästeleväisyydestä. Kankaat olivat jokapäiväisiä kankaita, joiden perustana toimivat luonnon materiaalit ajan käyttöä nähneellä pinnalla. (wgsn edgelands 2016)

Tämän ennusteen oli alun perin tarkoitus toimia mallistoni trendi pohjana, mutta ajan kuluessa huomasin kiintyväni siihen syvemmin. Lopulta se ei ollut minulle vain trendi vaan kokonainen pohja sille minkä mukaan halusin lähteä suunnittelemaan tuotteita myös opinnäytetyön ulkopuolella. Tästä trendistä oli hiljalleen syntynyt minun oma sieluni, jota halusin oman brändini sekä tuotteiden kantavan.

Kuva 35. Modern victorian

PERSONALITY

HISTORY

ELEGANCE

CULTURE

USER PROFILE

4.2.3 Kohdehenkilö:

Yksi tärkeimmistä vaiheista malliston suunnittelussa on sille kuuluvan kohderyhmän määrittäminen. Kohderyhmää kuvastamaan luodaan "kohdehenkilö", joka ilmaisee mielikuvaa niistä potentiaalisista asiakkaista, joille tuotteet on suunniteltu käytettäväksi. Kohdehenkilössä ilmenee yrityksen sielu, joka toimii suunnittelijalle myös mielikuva vartalona jonka kanssa voi keskustella, ja jonka ylle voi sovittaa ideoita. Kohdehenkilö voi olla joko oikea tai täysin fiktiivinen henkilö. (Nuutinen 2004, 172–173) Kohdehenkilöä kuvastavat ajatukset kootaan tauluksi, joka voi ilmaista mm henkilön persoona, harrastuksia, työympäristöä ja luonnetta.

Oman yritykseni kohdehenkilö on persoonallinen nainen, joka rakastaa erikoisia ja värikkäitä asioita. Hän on oman elämänsä valtiatar eikä välitä mitään muuta hänestä ajattelevat. Hän pukee ylleen vain niitä vaatteita jotka kokee kauniiksi, mukaviksi ja käytännöllisiksi, olivat ne sitten sen hetken trendien ulkopuolella tai eivät. Hän hakee vaatteiltaan ajattomuutta, persoonallisuutta sekä pitkäikäisyyttä.

Hän on suuri luonnon ystävä ja rakastaa sen kauneutta, värejä ja tuoksuja. Tästä syystä myös ekologisuus ja luonnon materiaalit ovat lähellä hänen sydäntään. Hänen harrastuksiinsa kuuluvat taiteelliset asiat kuten valokuvaaminen ja maalaaminen jotka tuottavat hänelle nautintoa ja joiden avulla hän pystyy rentoutumaan. Myös matkustaminen on lähellä hänen sydäntään, sillä hän rakastaa uusien asioiden näkemisestä ja kokemisesta. Ystävien kanssa hän nauttii pitkistä ja syvällisistä keskusteluista, joiden aikana hän voi päästä syvemmälle sisälle maailman suuriin mysteereihin.

Kuva 37. Christian Dior Spring Summer 2010

4.3 Ideataulut

Uuden malliston suunnitteluprosessi lähtee liikkeelle uuden inspiraation hakemisesta ja löytämisestä. Näiden ideoiden avulla suunnittelija lähtee luomaan mallistolleen uutta henkeä ja tarinaa. Ideoiden löytämiseksi suunnittelija voi käyttää apuvälineenään matka- ja trendiraportteja, kilpailija analyysyjä sekä omia kokemuksia, havaintoja ja mielikuvia. (Nuutinen 2004, 154–155) Lähtökohdana suunnittelija voi käyttää kokonaiskuvaa jossa tiivistyy tarinoiden ja trendien kokonaiskuva, jonka pohjalta hän voi tehdä valintoja muotojen, materiaalien ja lisätarvikkeiden suhteen. Trendit voivat toimia suunnittelijalle uuden sesongin kielilooppina, johon on koottu ehdotuksia tulevan sesongin muotiväreistä- ja materiaaleista, muodoista ja yksityiskohdista. (Nuutinen 2004, 179)

Löydetyt havainnot ja ideat kootaan yhteen ideatauluksi, joka kuvastaa tulevan malliston kokonaisu mielikuvaa ja tunnelmaa. (Nuutinen 2004, 154–155)

Oman mallistoni kohdalla loin varsinaisen ideataulun lisäksi myös trenditaulun, ja pohdin mitä viktoriaanisen aikakauden elementtejä halusin mallistoni sisältävän.

4.3.1 Viktoriaanisen aikakauden vaikutteet

Vaikka viktoriaaninen aikakausi ehti kestämään kokonaisuudessaan vain 64 vuotta, ehti muoti siitä huolimatta muuttua useampaan otteeseen niin silhuetin, värien kuin yksityiskohtienkin myötä. Aloin pohtimaan mitä elementtejä halusin itse lähteä mallistossani käyttämään. Modern victorian trendin mukaan tyyli tuo ilmi pieniä koristeita kuten mm. röyhelöitä ja hihan muotoja, mutta minulle se ei ollut täysin riittävää. Halusin tuoda aikakauden pukeutumista ilmi enemmän ja selkeämmin.

Pohdin ensin, josko juuri tästä syystä ottaisin pohjakseni jonkin tietyn vuosikymmenen silhuetin, jonka mukaan lähtisin työssäni etenemään väreihin ja yksityiskohtiin. Tämä osoittautui kuitenkin hankalaksi valinnaksi sillä lähes jokainen vuosikymmen omasi elementtejä, joita halusin lähteä työstämään pidemmälle. Tämän myötä päädyin valitsemaan vähän jotakin lähes jokaiselta vuosikymmeneltä. Silhuettien suhteen päädyin antamaan itselleni vapauden joka kattoi koko aikakauden. Tein kuitenkin pienen päätöksen siitä, että arki pukeutumiseen hakisin inspiraatiota enemmän aikakauden alusvaatteiden puolelta, ja juhlallisempiin päivä- sekä juhlapukujen puolelta. Muut elementit joita aikakaudelta valitsin olivat kerroksellisuus, reunakoristeet sekä kahden värin ja/tai materiaalin yhdistäminen.

MOODBOARD

MI LEIDI S/S18

4.3.2 WGSN & Trendiennusteet SS18

Vaikka persoonani suunnittelijana vieroksuu trendien suoraa seuraamista ja noudattamista, halusin kuitenkin tämän työn kohdalla ottaa ne myös huomioon. Halusin lähteä kokeilemaan miten oma vahva persoonallinen tyyli pystyy toteutumaan kun huomioon on otettava samalla myös ennusteiden kautta saneltuja ehtoja. Tietoa trendiennusteista lähdin etsimään WGSN sivuston kautta.

WGSN (World Global Style Network), on palvelin, joka tarjoaa käyttäjälleen helpon mahdollisuuden löytää trendiennusteita ja tietoa tulevista muodin suunnista vähintään seuraavien kahden vuoden ajalle. Palvelun kautta voi löytää tietoa muun muassa tulevan sesongin väreistä, tekstiileistä ja printeistä. Tiedot on kasattu selkeisiin käyttötarkoitusta vastaaviin kategorioihin, jonka avulla suunnittelija pystyy löytämään helposti tietoa tarvitsemaltaan osa-alueelta. (wgsn 2017)

Kevät/kesä 2018 sesonkia varten onnistuin löytämään 4 erilaista trendisuuntausta. Näistä vaihtoehtoista huomioni kiinnittyi eniten "psychotropical" nimiseen pakettiin sen vahvan värimaailman ja luonnosta haetun inspiraation takia.

Psychotropical:

Psychotropical paketti herättää kasvitieteelliset teemat eloon. Sen avaimena toimii epäselvä linja todellisuuden ja virtuaalisen maailman välillä. Sesongin perus ideaan kuuluu luonnon trooppisuuden ja ihmisen valmistaman yhdistäminen, joka luo tyyliä jännitystä ja herättää luonnon lähes keinotekoiseen muotoon. Kokemukset sekä innovatiiviset materiaalit ja teknologiat pyrkivät herättämään monia tunteita, joiden avulla voimme päästä pakoon maailman normeja ja juhlistaa sen aistikkaampaa puolta.

Pukeutuminen muuttuu glamourisemmaksi kun yksinkertaisiin vapaa-ajan asuihin ryhdytään käyttämään hienostuneempia materiaaleja, joiden avulla tuodaan esille yleisempää vaikutelmaa. Siluetit pysyvät yksinkertaisina, mutta saavat potkua printeistä joissa yhdistyy luonnollisuus sekä kyllästetyt ja synteettiset värisävyt.

Myös itse värit saavat inspiraationsa luonnosta ja ovat yleisesti vahvoja ja kontrastisia. Ne kuvastavat trooppista lämpöä, valoa sekä viidakon varjoja. Rinnastamalla tummia ja vaaleita värisävyjä toisiinsa saadaan aikaan kontrasti pimeä ja valon välillä, joka toimii aikakauden perus elementtinä. Suosittuna avain värinä toimii oranssi, joka voidaan yhdistää pimeisiin värisävyihin kuten musta, laivaston sininen ja syvän vihreä. Korostusväreinä toimivat synteettisesti aikaansaadut kirkkaat myrkyllisen keltaiset ja vihreät värisävyt.

Inspiraatio materiaaleihin lähtee epätavallisista kasveista ja eksoottisista kukkasista. Kankaiden pinnat jäljittelevät odottamattomia värejä, kuoseja sekä tekstuureita, joita on mahdollista nähdä syvällä viidakossa. Näihin kuuluvat muun muassa läpikuultavat ja kevyet kankaat ja pitsit, sekä synteettiset muovimaiset materiaalit joissa voi heijastua helmimäistä hohtoa tai kimallusta. (Wgsn 2017, colour, forecast, materials & textiles, vision)

PSYCHOTROPICAL

SPRING/SUMMER 2018

PANTONE
LOLLIPOP 18-1764 TCX

PANTONE
RASBERRY 18-1754 TCX

PANTONE
SALMON ROSE 15-1626 TCX

PANTONE
RUSTIC BROWN 18-1238 TCX

PANTONE
APRICOT ILLUSION 14-1120 TCX

PANTONE
TREETOP 18-0135 TCX

PANTONE
BRIGHT WHITE 11-0601 TCX

COLORMAP

MI LEIDI S/S18

4.4 Värit

Värit ovat usein ensimmäinen elementti josta suunnittelijat päättävät uuden sesongin ja malliston suunnitteluvaiheen alkaessa. (Nuutinen 2004, 167) Ne kertovat kokoelman tunnelmasta ja toimivat usein onnistuneen kokoelman avaimena, jonka avulla myös tylsästä tuotteesta voidaan saada kiinnostava. Kun asiakas näkee tuotteen, on väri usein se mihin huomio kiinnittyy ensimmäisenä. Se toimii myös vaikuttajana ostopäätöksen tekemiseen. (Nuutinen 2004, 108)

Värimaailma vaihtuu jatkuvasti vuoden ajan ja sesongin mukaan. Keväällä ja kesällä värimaailma on selkeästi kevyempi ja vaaleampi, kun taas syksyllä ja talvella vahva ja tummempi. (Nuutinen 2004, 108) Usein värimaailman suunnitteluun vaikuttavia tekijöitä ovat kaupallisten trenditoimistojen ja materiaalitoimittajien tekemät ehdotukset, edelläkävijäkauppiaiden tuotteiston värit ja kohdekuluttajan mieltymykset sekä suunnittelijan oma vaisto ja kokemus. (Nuutinen 2004, 167) Jokaisella suunnittelijalla on omat henkilökohtaiset väri mieltymyksensä, joiden kanssa toimia ja jotka koemme jännittäviksi ja miellyttäviksi. (Udale 2008, 116) Suunnittelijalle voi kuitenkin tulla vastaan tilanne jossa hän joutuu työskentelemään värien kanssa jotka ovat oman mukavuus alueen ulkopuolella. Tuolloin suunnittelijan on tärkeää ymmärtää värien merkityksiä ja miten ne toimivat yksin sekä yhdessä. (Udale 2008, 116)

Värimaailma on mahdollista suunnitella myös spontaanisti ilman ulkopuolisten valmistamia valmiita analyysyjä. (Nuutinen 2004, 168) Tämä on se johon pyrin omaa mallistoa suunnitellessani. En halunnut lähteä seuraamaan tarkasti trendikkäitä ennusteiden tuomia väri valintoja, vaan halusin pitää mukana oman näkemykseni ja persoonani.

Värien suunnittelussa suunnittelijan tärkein työväline on värikartta, johon voidaan lähteä kokoamaan tilkkuja, lankoja tai kuvia, jotka ovat mahdollisimman lähellä haluttua väriä. Suunnittelu lähtee liikkeelle valitsemalla ne perusvärit, joiden arvioidaan olevan sesongin kannalta merkittävimpiä. Nämä värit eivät välttämättä tarkoita malliston hallitsevia värejä, vaan toimivat yleisesti sesongin ja malliston tunnelman ilmaisijana sekä perustana jolle väriharmonia rakennetaan. (Nuutinen 2004, 109)

Perusvärien lisäksi mallistolle valitaan myös kontrastivärit, joita käytetään pieninä määrinä perusvärien rinnalla vaatteissa ja isompina muun muassa asusteissa tai juhla vaatteissa. Niiden tehtävänä on sävyttää värikartan muita värejä ja luoda sesongille tunnelmaa ja harmoniaa. Tämän jälkeen värikarttaa on mahdollista täydentää vielä mustan, valkoisen tai harmaan sävyillä ellei niitä ole valittu jo perusväreiksi. (Nuutinen 2004, 109)

Pohtiessani yhdessä edgelandsin sekä psychotropical -ennusteiden tuomaa tunnelmaa, syntyi mieleni kuva jossa kepeä vintage kohtaa vahvan trooppisen luonnon. Koska psychotropicalin perustaan kuului vahvasti inspiraation hakeminen trooppisista kasveista, lähdin pohtimaan värimaailmaa sekä malliston muotoja eksoottisen orkidean kautta.

Päädyin valitsemaan nuo kolme eri värisävyä; punertavan, ruskean ja vihreän, joita lähdin vielä muokkaamaan tummemmiksi ja vaaleammiksi värisävyiksi. Vihreä oli minulle henkilökohtaisesti vieras värisävy, sillä en ollut käyttänyt sitä suunnitelmissani lähes koskaan aikaisemmin. Se on kuitenkin olennainen osa luontoa kuvastavaa värimaailmaa, joten minun oli saatava se mukaan.

Mallistoni päävärit tulivat näin olemaan kolme erilaista punaisen sävyä sekä tummempi ja vaaleampi ruskehtava värisävy. Lisäväriksi mallistolleni valitsin myös valkoisen.

4.5 Materiaalit

Värien lisäksi toinen tärkeä malliston onnistumiseen vaikuttava tekijä on oikeiden materiaalien valinta. Materiaalien avulla vaatteelle saadaan aikaan niiden ulkonäkö ja tuntuma jotka toimivat avaimena onnistuneeseen lopputulokseen. Erilaisia materiaaleja yhdistelemällä vaateeseen voidaan saada aikaan mielenkiintoisia yksityiskohtia sekä ilmettä, mutta samalla on myös osattava huomioida sovelias raja, jotta lopputulos ei päädy näyttämään epätasapainoiselta. Toisin, jos materiaaleja on liian vähän voi mallisto päätyä näyttämään suppealta. (Jones 2011, 142, 155)

Materiaalit valitaan usein yhtä aikaa värimaailman suunnittelun yhteydessä. Materiaali valintoihin vaikuttaa suuresti tavoiteltu silhuetti, jonka vuoksi on ymmärrettävä miten materiaali käyttäytyy. Tämän lisäksi materiaalivalintoihin vaikuttavia tekijöitä voivat värien lisäksi olla myös muun muassa kuidut, paino, tekstuuri, printit sekä kuidun ominaisuudet kuten hengittävyys, kyky lämmitellä ja helppohoitoisuus. (Jones 2011, 142. Nuutinen 2004, 103, 171)

Materiaalin pinta vaikuttaa usein myös siihen miten värit nousevat esiin kankaasta. Mikäli suunnittelijalle ilmaantuu mahdollisuus valmistuttaa tai värjyttää materiaaleja itse, voi tämä saada hänelle aikaan huomattavan kilpailuedun. Vaikka materiaalien tuotanto hidastuisikin tällä tavoin, voi se nopeuttaa uusien ideoiden saapumista markkinoille. Värjääminen tai painattaminen voi tapahtua jopa kahdessa viikossa kun materiaali on olemassa, ja näin säästyy myös aikaa kun materiaaleja ei tarvitse lähteä etsimään useammista kohteista. (Nuutinen 2004, 172)

Materiaalien tuotanto on muuttunut paljon vuosien saatossa. Ennen vanhaan tarjolla oli vain luonnon materiaaleja, mutta nyt saatavilla on myös paljon ihmisten valmistamia materiaaleja, joiden tavoitteena on jäljitellä luonnon materiaalien ulkonäköä ja ominaisuuksia. (Jenky Jones, 148) Kun lähdin suunnittelemaan omaa mallistoani, mielessäni pyöri alun perin ajatus etsiä materiaaleja jotka kuvastaisivat mahdollisimman paljon viktoriaanisen aikakauden materiaaleja. Tämä olisi kuitenkin vaatinut paljon synteettisten materiaalien käyttöä joten päädyin luopumaan ajatuksesta. Koska viktoriaanisen aikakauden vaatteet valmistettiin luonnon materiaaleista, halusin myös oman mallistoni käyttävän niitä mahdollisimman paljon. Se lisäsi

mielestäni myös luonnokkuutta jota halusin tuoda ilmi mallistollani. Luonnon materiaalit olivat paras valinta myös värien kannalta sillä jos oikeaa väriä ei tullut löytymään valmiina, oli minun mahdollista saada se aikaan värjäämällä materiaali itse.

Lähtiessäni etsimään ja tutkimaan eri materiaalivaihtoehtoja huomasin nopeasti kiintyvänäi pellavaan sen ulkonäön ja tuntuman vuoksi. Pellavakankaita oli saatavilla useampaa eri laatua ja kovuutta, mutta värimaailma oli aina lähes valkoinen joko rusehtava. Muutamia valmiita värillisiä pellavakankaita löytyi kyllä myös, mutta ne eivät olleet tarvitsemani sävyä. Tässä vaiheessa totesin miten käytännöllisiä luonnon materiaalit ovat värien suhteen sillä jos en onnistunut löytämään haluamaani väriä, oli minun silti mahdollista värjätä se itse. Tämän johdosta päädyin valitsemaan mallistooni kolmea eri pellavakangasta, joista jokaisella oli toisistaan eroava paksuus.

Lino pellavaan ihastuin sen hempeyden ja kepeyden takia. Koska suunnitelmani tulivat sisältämään röyhelöitä, oli mallistooni pakko kuulua jotain kevyttä ja helposti laskeutuvaa. Lino täytti nämä tarkoitukset täydellisesti. Olen onnellinen että löysin tämän materiaalin, sillä muuten olisin joutunut käyttämään korvaavana materiaalina viskoosisilkkiä. Pilviunelmia pellava oli hieman paksumpi mitä lino, mutta silti pehmeä ja laskeutuva. Sen pinnalta pystyi näkemään pellavakankaalle ominaista pintaa, joka toimi lopulta minulle syynä materiaalin valintaan. Pilven alla pellava oli pellavakankaista paksumin. Se soveltui hyvin paksumpia materiaaleja vaativiin tuotteisiin kuten takkeihin ja liiviin.

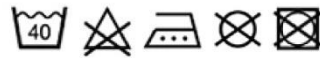
Vaikka alkuperäinen ajatukseni oli pitää kaikki luonnonmateriaaleina, en voinut olla ottamatta mukaan myös vaaleanpunaista keinonahkaa ja polyamidista valmistettua valkoista pitsiä, joihin ihastuin niiden ulkonäön ja pinnan takia. Nahka on aina ollut minulle materiaali josta olen pitänyt suunnattomasti, ja ajatus siitä yhdistettynä pellavaan tuntui minusta mielenkiintoiselta. Pitsi taas sopi viktoriaaniseen aikakauteen.

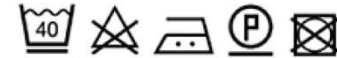
Lino
100% Pellava

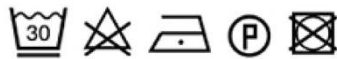
Pilviunelmia
100% Pellava

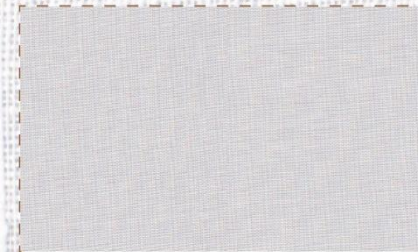
Pilven alla
100% Pellava

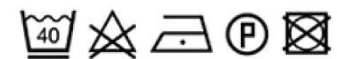
Space - keinonahka
50% Viskoosi
50% Polyuretaani

Eva - pitsikangas
95% Polyamidi
5% Elastaani

Radiance
100% Viskoosi

4.6 Malliston suunnittelu prosessi

Malliston suunnittelu prosessi lähti virallisesti käyntiin matkatessani vierailemaan Englannissa. Vierailuni aikana kävin Victorian & Albert museossa, jossa pääsin tutustumaan alustavasti koko aikakauden muotoihin, materiaaleihin, yksityiskohtiin ja silhetteihin kokonaisuutena. Varsinainen aikakauden muodin tutkiminen tapahtui palattuani kotiin, mutta kokonaisuuden näkeminen jo etukäteen fyysisenä vaatteena, auttoi ymmärtämään muutoksia ja rakenteita paremmin. Tiedonhankinta tapahtui laajasti kirjojen ja internetistä löytyvien kuvien kautta. Jo hyvin alkuvaiheessa lähdin tekemään luonnoksia kaikenlaisista mielikuvista joita mieleeni vain heräsi. Mallit ja ideat muuttuivat useaan otteeseen prosessin aikana, ja palasivat myöhemmin takaisin. Vasta lopullisten materiaali valintojen myötä alkoi mieleni selkeytymään paremmin siitä, mitä olin mallistoni kautta tavoittelemassa.

Lopullinen Ideointi mallien suhteen tapahtui vahvasti kuvien herättämien ideoiden sekä aikakaudella toimineiden teknisten rakenteiden ja muotojen kautta. Tietoa näistä rakenteista hain kuvien antaman informaation lisäksi myös teatteriteknikan vaatetuksen puvuista jotka tarjosivat näkökulmaa kaavoituksen kautta. (Hunniset 1991, Pykälä 2006)

Lopullinen mallisto koostui yhteensä 24 tuotteesta. Malleja suunnitellessani pidin mielessäni aikakauden hengen yhdistettynä psychotropical trendiennusteeseen, mutta pohdin myös mitä haluan lähteä aikakauden hengestä rikkomaan, jotta se kuvastaisi paremmin nykyaikaa.

Varsinaisen mallistolakanan lisäksi, kerron jokaisesta mallista tarkemmin viivapiirrosten avulla. Olen tuonut jokaisen mallin esiin viivapiirroksen kautta omana yksilönään, ja sen viereen kirjoittanut niitä pohdintoja, joita olen käynyt läpi mallia suunnitellessani.

Mallistolakana

Mallistolakana on suunnittelijan työväline, jonka avulla koko mallisto voidaan esitellä kokonaisuutena vain yhden kuvan kautta. Tuotteet kuvataan lakanassa viivapiirroksina, tuoden ilmi miltä vaate näyttää edestä ja takaa, mitkä ovat mittasuhteet ja missä saumat ja tikkaukset menevät. Mallistolakanaan kirjataan myös tuotteiden nimet, materiaalikoostumukset ja väri vaihtoehdot pantone -värikoodeilla. Mallistolakana voidaan valmistaa kahtena erillisenä kappaleena. Musta-valkoisena, jonka avulla nähdään paremmin malliston tekninen puoli, ja värillisenä, joka kuvastaa paremmin malliston kokonaistunnelmaa.

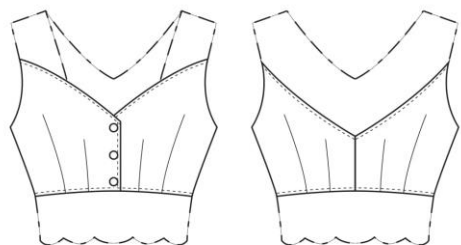
MALLISTOLAKANA

MI LEIDI

PAIDAT:

Hyvät ja toimivat alusvaatteet olivat viktoriaanisen pukeutumisen perusta. Kerroksia kuului alle monia ja niiden tarkoituksena oli edustaa siveyttä, tuoda esiin muotoja ja suojata varsinaisia vaatteita. Siveydelliset arvot ovat ehkä selkein tekijä, joka on muuttunut nykypäivään mennessä. Tästä syntyi siis asia, joka toimi minulle pohjana ajatuksena vaatteiden suunnittelussa.

Cora

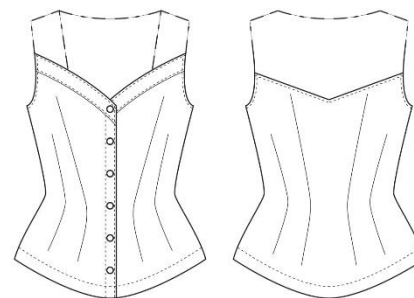
Säädylisyyden ylläpitäminen oli huipussaan Viktoriaanisella aikakaudella. Varsinaisten vaatteiden alle jouduttiin laittamaan useita kerroksia alusvaatteita niin ihon paljastumisen estämiseksi kuin vaatteiden suojaksi. Tästä syystä halusin tuoda mallistossani esille vaatekappaleen, jonka inspiraatio on lähtöisin camisole – aluspaidoista, mutta joka kuitenkin jättää vatsan paljaaksi.

Hazel

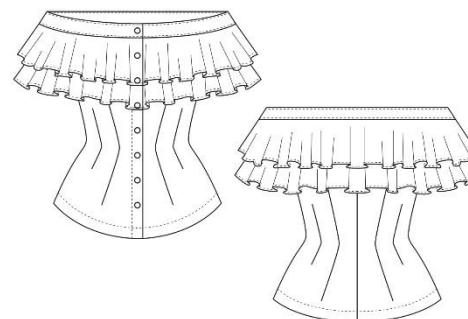
Pidennetty ja yksityiskohtaisempi versio Cora -paidasta. Pituutta on jatkettu pitsikerroksen alle menevän pellavakerroksen avulla. Takana on koristeena tikkauksia ja helmassa laskostuksia kuvastamassa tilaa, jota vaatteissa oli oltava turnyyri pukujen kanssa.

Kuva 44. Cora & Hazel

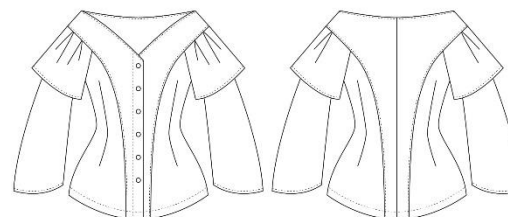
Mabel

Paidan inspiraatio yhdistää chemise -aluspaidamaisen tyylin yhdistettynä 1874 -luvun päällysvaatteiden elementteihin. Muotokieli on yksinkertainen, mutta mielenkiinto tuodaan esiin kontrastisten materiaalien ja värimaailman kautta.

Adelia

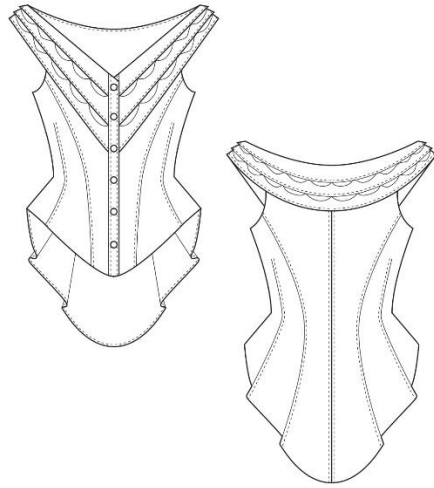
Paidan suunnitteluun on vaikuttanut 1840–50 -luvun juhlapuvuissa näkyneet leveät ja poimutetut käsivarsien ympärikulkevat bertha kaulukset. Omaan malliini olen myös tuonut lisäksi 1870-luvun materiaalien kontrastisuuden tuoman elementin.

Beryl

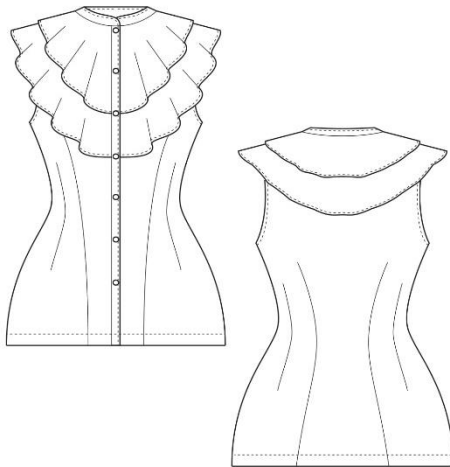
Paita on saanut inspiraation muotoihinsa 1840-luvun miehustoista, joiden muotokieli oli piikkimäinen ja kurvikas. Hihoissa näkyi tuplahihoja joissa toinen hiha oli lyhempi ja toinen täysipitkä. Pänttien muoto uurrettu V-muotoon.

Kuva 45. Mabel, Adelia & Beryl

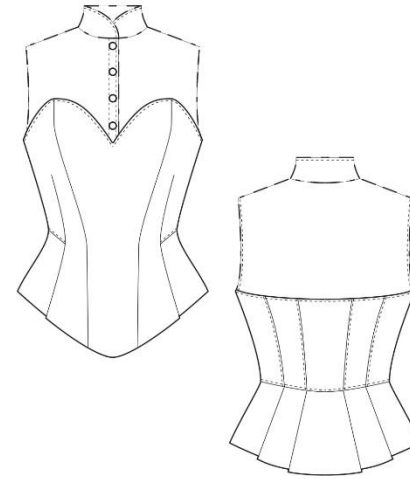
Lillian

1874 luvun jälkeen ilmestyi jakkumainen cuirass yläosa, joka myötäili naisen vartalon muotoja. Näitä yläosia pystyttiin käyttämään arki- sekä juhlapukeutumisessa. Tämän paidan kautta olen pyrkinyt tuomaan esille juhlapukeutumisessa ilmeneviä muotoja ja elementtejä, kuten piikkimäinen kärki ja korsettimaisuus. Syvään V-muotoon uurrettu bertha kaulus kulkee yhtenäisenä olkapäiden ja käsien yli. Koristeena kauluksesta löytyy 1840–50 luvulla juhlapuvuissa ilmenneitä laskostuksia ja pitsiä.

Luella

Blouse -paidat tulivat muotiin 1880-luvulla. Vaikka niiden tarkoitus oli olla löysiä ja rentoja, halusin omassa mallissa tuoda esiin enemmän korsettimaista tiukkuutta. Päntie on 1880-luvun miehustoille ominaisesti korkea. Päntietä koristamassa on kaksi kerrosta röyhelöitä.

Rosie

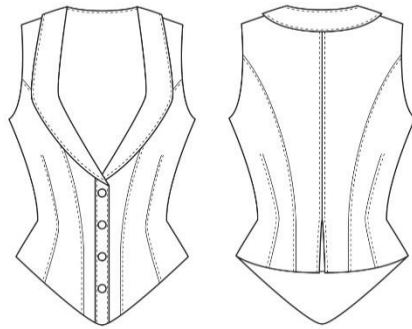
Korsetit olivat viktoriaanisen aikakauden muodin perusta jotka pysyivät käytössä koko aikakauden ajan. Nykypäivän normaali käyttöön korsetti ei ole kuitenkaan enää käytännöllinen. Olisin kuitenkin kokenut mallistoni puutteelliseksi jos en olisi tuonut mukaan selkeää korsettimaisuutta. Muotokielessä kuvastuu cuirass -yläosan muoto ja prinsessalinjamaisuus. Mukaan on liitetty myös 1880-luvun miehustoissa suosiossa ollut korkea kaulus. Turnyyrien paluu muotiin toimi mielessäni innoittajana, jonka vuoksi paidan helma on edestä suurempi ja ja takaa leveämpi.

Sylvia

Paidan muotokieli on vahvasti lähtöisin 1840–50 luvun juhlapuvuissa näkyvistä muodoista, bertha -kauluksista ja hihhoista. V-muotoinen kaulus kulkee olkapään kohdalla käsivarren ympäri ja siinä on koristeena laskostuksia ja pitsiä. Hihat ovat lyhyet ja poimutetut kuten aikakaudelle oli ominaista. Edessä on nappirivi, jotta vaate voidaan pukea ylle ilman apua.

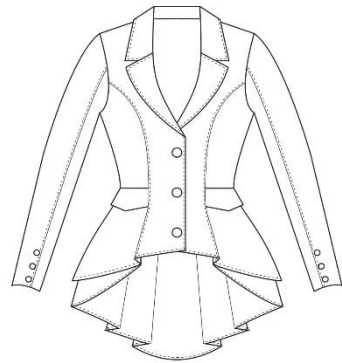
Kuva 46. Lillian & Luella

Kuva 47. Rosie & SYLVia

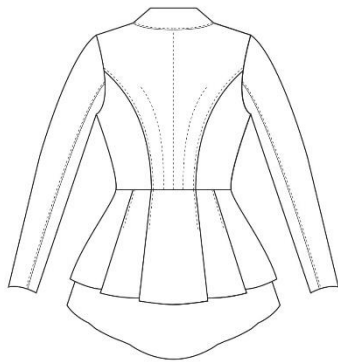
Clara

1860-luvulla nainen alkoi tuoda pukeutumisessaan esiin miehiä piirteitä liivien avulla, jotka koristeltiin perusnaiselliseen tyyliin. Tämä johdatteli minut luomaan liivit myös omaan mallistooni. Liivien etumus on kärjekäs, joka kuvastaa aikakauden korsettimaisista muotokieltä. Kaulus on koristeltu pitsein.

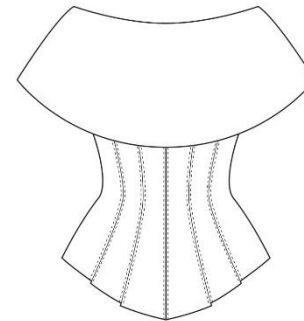

Audrey

1880-luvulla puvuissa alkoi ilmetä selkeästi jakkumaisuus. Mikäpä olisi myös oma mallistoni ilman sellaista. Tämän jakun kohdalla pohdin vuosikymmenellä puvuissa ilmennyttä geometrisyyttä, ja sitä miten niitä pidettiin turnyyrien kanssa. Tästä jätiin takin edessä olevan osan suuremmaksi ja perustin muotoilun enemmän taakse, tuoden ilmi tilaa jota turnyyri vaatteet tarvitsivat. Pehmeyttä jakkuun tuo koristeena toimivat pitsikerrokset ja kirjailut. Aikakauden kontrastiset värit ja materiaalit toimivat myös elementtinä.

Kuva 48. Clara & Audrey

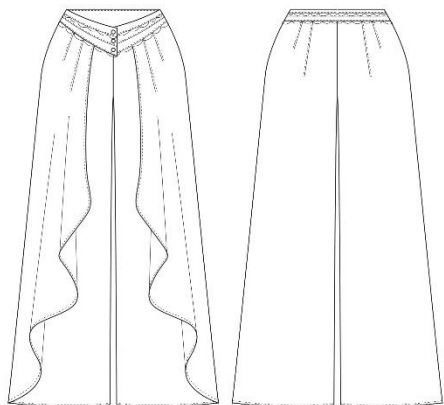
Briar

Tämä hihatton takkimainen paita on saanut inspiraationsa vuonna 1874 ilmestyneestä cuirass - yläosasta. Koko viktoriaanisen aikakauden muodissa ovat olleet niin yksittäiset mekot kuin erilliset, yhteensopivat ja samasta materiaalista valmistetut miehustat ja hameet. Tämä oli tapana etenkin aikakauden alussa jolloin samaan hameeseen hankittiin kaksi eri miehustaa, toinen arki ja toinen juhkakäyttöä varten. Halusin lähteä luomaan jotain takkia muistuttavaa, joka kuitenkin ajaa paidan tehtävää. Paidan miehusta osio on edestä tiukka ja vyötäröä muotoileva, ja takaa materiaaliltaan leveämpi, joka on kasattu takaisin ihonmyötäiseksi fikkaus koristeiden avulla. Kauluksen muotona toimii 1840–50-luvulla juhlapuvuissa näkynyt leveä bertha – kaulus, joka on hieman pidempi takaa mitä edestä.

Kuva 49. Briar

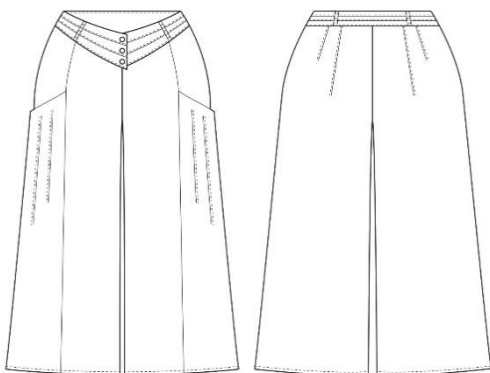
HOUSUT:

Viktoriaanisella aikakaudella naisen ainoa mahdollisuus pitää housuja toteutui alusvaatteiden kautta. Miesten housuja ei naiselle sallittu. Nykypäivänä asia on aivan toinen ja tuntuu että naiset jopa käyttävät enemmän housuja mitä hameita. Halusin siis ehdottomasti tuoda mallistooni housuja pitäen mielessäni aikakaudelle kuuluneen vaatimuksen hameesta.

Evie

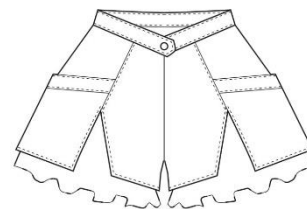
Inspiraatio näihin housuihin lähti kun pohdin tarkemmin aikakaudelle kuulunutta hameen tärkeyttä. Housut ovat täyspitkät ja levenevät maata kohti mentäessä hamemaisen mielikuvan luomiseksi. Ulkonäköä toin lisäämällä etupuolelle erillisen laskostetun kerroksen, pyrkien tuomaan sen muodolla ilmi orkidean terälehtimäisyyttä. Vyötärölle toin koristeeksi 1840–50 luvun juhlapukujen kaulusten koristeellisuuden. Pohja ajatuksena tälle toimi koristeelliset vyöt, joita joidenkin pukujen kanssa saatettiin käyttää.

Harriet

Alushousujen mukaiset polveen asti ylettyvät housut. Ulkonäössä tuotu ilmi 1874–80 -luvun päällysvaatteiden ilmettä kontrastisten materiaalien ja värien avulla. Taskun alapuolelta lähtevät laskokset tuovat leveyttä housun lahkeelle.

Kuva 50. Evie & Harriet

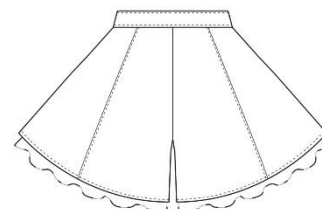
Millie

Lyhyet housut joissa tuodaan ilmi 1874-80 -luvun päällysvaatteiden ilmettä geometrinen muotojen ja kontrastisten materiaalien ja värien avulla. Housumaisuuden lisäksi lahkeen pituudella tuodaan ilmi myös säädyllyksen rikkoutumista.

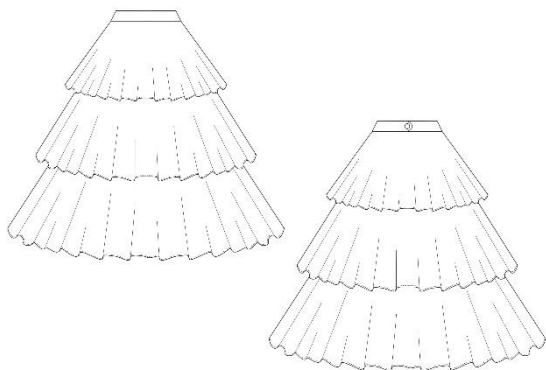
Maida

Housut joilla olen pyrkinyt tuomaan esille aikakauden alushousujen ilmi tuomaa pehmeyttä ja hempeää ulkonäköä. Lahkeiden helmat ovat leveät, jotta muotokieli muuttui enemmän hamemaiseksi. Reunassa on koristamassa suunnittelemani orkidea kirjailu ja alla pieni pitsikerros. Yhdistää kaksi eri materiaalia jotka olivat ominainen piirre 1874–80 -luvun puvuissa.

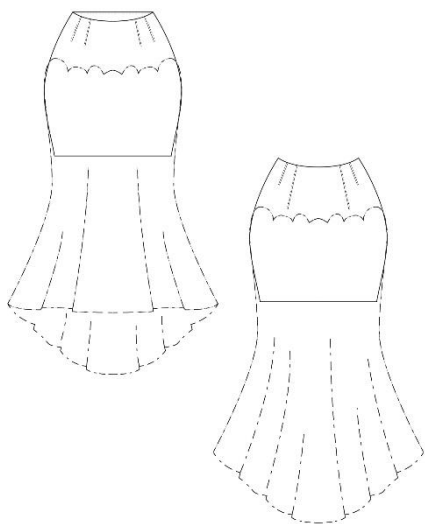
Kuva 51. Millie & Maida

HAMEET:

Alexandra

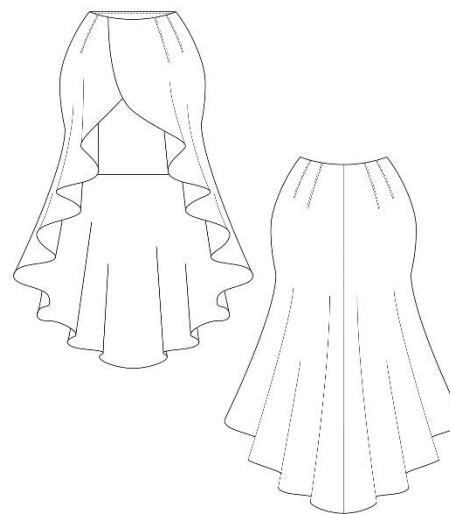
Hameen inspiraatio on lähtöisin 1850-luvun suosiossa olleista kerrostetuista hameista. Hameen reunoista löytyy myös aikakauden hameille ominaisia reuna kirjailuita oman orkidea kirjailukuosini mukaan.

Catherine

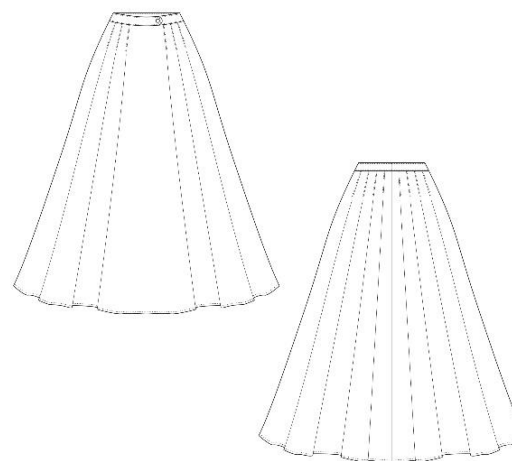
Hame on saanut inspiraationsa vuoden 1874 jälkeen ilmestyneistä hameiden silhueteista. Hameen muoto on edestä suurempi ja lyhempi, ja takaa pidempi ja leveämpi kuvastaen aikakaudella olleita laahuksia. Oman mallini kohdalla hameen rakenne koostuu alapuolella olevasta ihon myötäisestä pellavaisesta minihameesta, jonka päälle on lisätty pitsikankaasta hameen loppuhelma. Tällä olen pyrkinyt rikkomaan säädylisyyden säännön, jonka mukaan jalat eivät saisi näkyä hameen alta. Kontrastiset värit ja materiaalit toimivat myös elementtinä.

Kuva 52. Alexandra & Catherine

Isabella

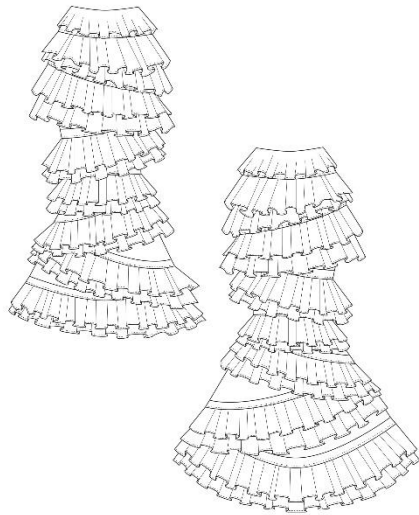
Minihameet ovat ehdottomasti vaatekappale jota viktoriaanisella aikakaudella ei olisi suvaittu siveellisyys säännöstöjen takia. Ne ovat myöskin henkilökohtaisesti yksi lempivaatekappaleitani aina kesäisin. 1870-luvun tuoma prinsessalinja toi esille ihonmyötäisyyden ja hameiden kapenemisen. Nämä asiat toimivat minulle innoittajina tämän hameen suunnittelussa. Pelkkä minihame olisi ollut kuitenkin vain tylsä joten suunnittelin päälle erillisen hamekerroksen, jonka muodolla pyrin tuomaan ilmi orkidean terälehtimäisyyttä. Muoto on edestä suurempi ja takaa leveämpi ilmentäen aikakauden hameiden muotoja ja laahuksia.

Josephine

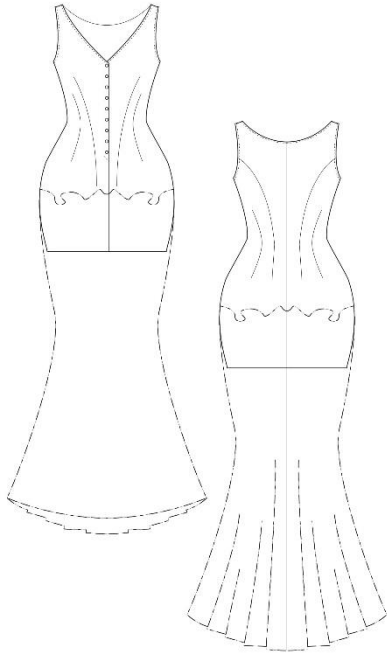
Suorat ja yksinkertaiset hameet olivat esillä viktoriaanisella aikakaudella aina sen alusta vuoteen 1868 saakka, jolloin turnyyri alkoi ilmestyä muotiin. Halusin siis tuoda omaan mallistooni myös pitkä kellohameen, jonka vyötäröllä on koristeena 1840-luvun mukaisia laskoksia. Omaan lisänä laskoksiin kuuluu myös koristeellisuutta ja lantion muotoa korostavat tikkaukset.

Kuva 53. Isabella & Josephine

Victoria

Victoria hameen pohja-ajatuksena on toiminut 1874-luvun jälkeen hameisiin ilmestynyt pehmeys, röyhelöt ja laskostukset, jotka saivat jopa arkipuvut näyttämään juhlavilta. Vuosikymmenelle ominainen kontrastisten materiaalien ja värien yhdisteltävyys on myös mukana elementtinä. Samoin on myös muotokieli, jonka mukaan etumus on suurempi ja levenee takaa päin laahukseksi.

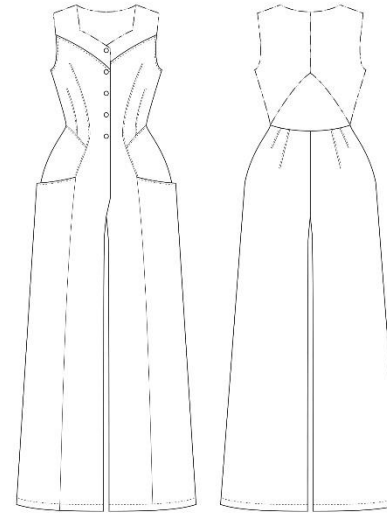
Adelaile

1874 – luvulla ilmestyneen prinsessalinjaisten pukujen inspiroima mekko. Alla on pellavasta valmistettu minimekko, jonka päälle helmaa on jatkettu pitsi kankaasta. Hameen helma on aikakauden muotokielen mukainen; edestä suurempi ja takaa leveämpi pienellä laahuksella. Miehestä tuo ilmi tiukkaa korsettimaisuutta, mutta omaa silti koristeellisen ja käytännöllisen nappirivin, jotta puku on mahdollista pukea ylle itse.

Kuva 54. Victoria & Adelaile

HOUSUPUVUT

Chemise –aluspaidoista oli olemassa myös housupukumainen versio. Tämä johti seuraavien vaatekappaleiden suunnitteluun.

Arabella

Pitkälahkeinen ja alusvaatteiden tuomaa pehmeyttä ja keveyttä ilmaiseva housupuku. Muotokieli kuvastaa 1870-luvulla suosioon tullutta prinsessalinjaa johon on tuotu ripaus korsettimaisuutta vyötäröllä olevien leikkausten avulla. Lahkeet levenevät hieman maahan päin mentäessä tuoden mieleen myös hameen. Siveys säätöjen rikkomiseksi puvun alaselkään on jätetty ihon paljastava kohta.

Eleanor

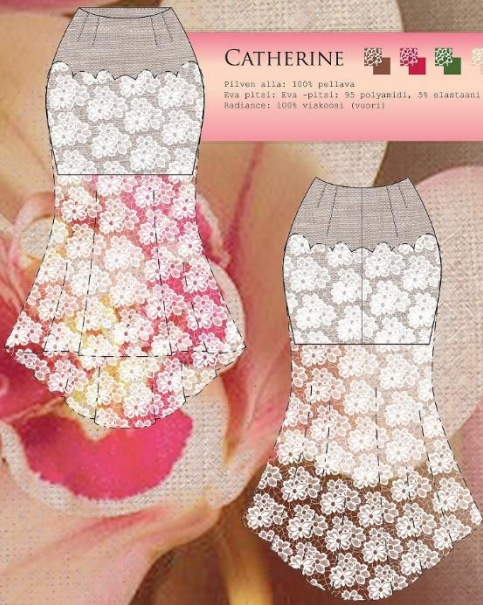
Lyhyt lahkeinen versio housupuvusta. Myös tässä puvussa muotokieli kuvasti 1870-luvun prinsessalinjaa, tuoden kuitenkin ilmi enemmän päällysvaatteissa olevia elementtejä kuten kontrastisten eri materiaalien yhdistettävyyttä ja geometrista muotokieltä

Kuva 55. Arabella & Eleanor

MI LEIDI SPRING/SUMMER 2018

CATHERINE

Pilven alla: 100% pellava
Eva pitäi: Eva -pitäi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

ISABELLA

Pilviunelmia: 100% pellava
Eva pitäi: Eva -pitäi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

VICTORIA

Lino: pellava 100% pellava
Eva pitäi: Eva -pitäi: 95 polyamidi, 5% elastaani
spann kestoaikka: 30% viskoosi, 50% polyuretaani
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

JOSEPHINE

Pilviunelmia: pellava 100% pellava
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

ALEXANDRA

Pilven alla: 100% pellava
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

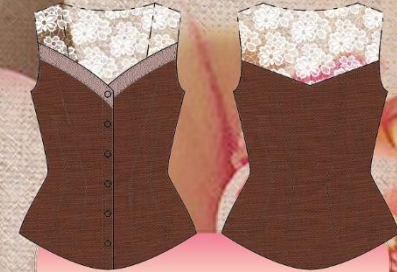
HAZEL

Lino: pellava 100% pellava
Eva pitsi: Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

ROSIE

Pilviunelmia: 100% pellava
Eva pitsi: Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

MABEL

Pilven alla: 100% pellava
Eva pitsi: Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Space keinoahka: 50% viskoosi, 50% polyuretaani

BERYL

Pilviunelmia: Pellava 100%

ADELIA

Lino: pellava 100%
Space keinoahka: 50% viskoosi, 50% polyuretaani
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

LILLIAN

Pilven alla: 100% pellava
Eva pitsi: Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

LUELLA

Lino: Pellava 100%

SYLVIA

Lino: pellava 100% pellava
Pilviunelmia: 100% pellava
Eva -pitsi: 95 polyamidi,
5% elastaani

MI LEIDI SPRING/SUMMER 2018

EVIE

Pilviuunelmia: 100% pellava
Eva pitsi: Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

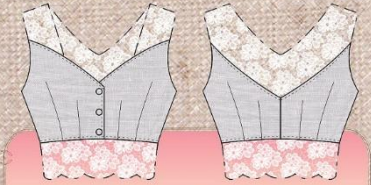
MILLIE

Pilven alla: 100% pellava
Eva pitsi: Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Space keinoahka: 50% viskoosi, 50% polyuretaani

HARRIET

Lino: pellava 100% pellava
Space keinoahka: 50% viskoosi, 50% polyuretaani
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

CORA

Lino: pellava 100%
Eva pitsi: Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

MAIDA

Lino: pellava 100% pellava
Eva pitsi: Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Space keinoahka: 50% viskoosi, 50% polyuretaani
Radiance: 100% viskoosi (vuori)

BRIAR

Pilven alla: 100% pellava
Radiance: 100% viskooši (vuori)

AUDREY JACKET

Pilven alla: Pellava 100%
Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Radiance: 100% viskooši (vuori)

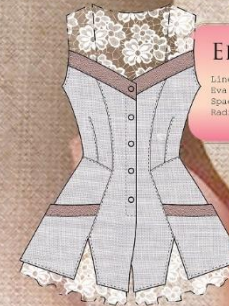
ARABELLA

Pilviänelmiä: 100% pellava
Eva pitsi: Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Radiance: 100% viskooši (vuori)

CLARA

Pilven alla: 100% pellava
Eva pitsi: Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Radiance: 100% viskooši (vuori)

ELEANOR

Lino: pellava 100% pellava
Eva pitsi: Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Space keitonahkat 50% viskooši, 50% polyuretaani
Radiance: 100% viskooši (vuori)

ADELAILE

Pilven alla: 100% pellava
Eva pitsi: Eva -pitsi: 95 polyamidi, 5% elastaani
Radiance: 100% viskooši (vuori)

Kuva 62. Esityskuvat 3

Kuva 64. Esityskuvat 5

4.7 Oman brändin ja tuotemerkin suunnittelu

Oman brändini ja tuotemerkin nimeäminen oli minulle pitkä ja hankala prosessi. Olin jo toisena opintovuonna joutunut luomaan suunnittelemani mallistolle tuotemerkin, mutta jo silloin koin etten ollut siihen täysin tyytyväinen. Taustalla minulla pyöri jatkuvasti tieto siitä, etten todennäköisesti tulisi jäämään suomeen opintojeni jälkeen, jonka vuoksi halusin nimen olevan osuneempi jokaiselle kielelle. Pohdin kuitenkin myös suomalaisen designin arvostusta maailmalla ja sitä, miten oman nimeni käyttäminen voisi tuoda sen jo ilmi jo heti nimen kautta.

Lopullinen päätös nimen suhteen tapahtui viime kesällä 2017 ollessani vierailmassa poikaystäväni luona hollannissa. Hän ja hänen perheensä ovat aina lausuneet nimeni "Rini":nä, ei siksi etteikö nimeäni osattaisi lausua, vaan koska omaan korvaani sen kuuleminen englannin kielen yhteydessä on ollut miellyttävämpää. Kansainvälisyyden nimissä tuotemerkin nimeksi syntyi lopulta Rini M. Designs.

Malliston nimi, Mi Leidi, on syntynyt englanninkielisestä m'lady sanasta, jota palvelijat ja alemman luokan henkilöt käyttivät puhutellessaan ylempään luokkaan kuuluvia naishenkilöitä viktoriaanisella aikakaudella. Sanassa kuvastuu mielestäni hyvin aikakaudella eläneet arvot, jonka vuoksi halusin tuoda sanan esille mallistossani. Muokkasin sanan suomalaisemmaksi, jotta se kuvastaisi minun omia juuriani. Mi Leidin oli alun perin tarkoitus toimia tuotemerkinäni, mutta alkaessani pohtimaan oman nimeni yhdistämistä brändiin, päädyin vaihtamaan sen malliston nimeksi.

Kuva 66. Käyntikortit

RiniM
DESIGNS

CARE INSTRUCTIONS

100 %Pellava

Made in Finland

38

RiniM
DESIGNS

5. Pohdinta

Opinnäytetyöni päättyi olemaan laaja paketti. Voin hyvillä mielin sanoa tehneeni töitä sen eteen, vaikka toteutumisessa menikin kauemmin mitä alun perin olin suunnitellut. Sen puolesta voisikin sanoa, että olen oppinut tuntemaan itseni paremmin ja löytämään suurimman vahvuuteni, joka toimii myös suurimpana heikkoutenani. Perfektionisti sisälläni ei antanut minulle sijaa lopettaa tai ohittaa asioita jotka olin tavoitteekseni itselleni asettanut. Tämän huomasin jo heti silloin, kun en osannut lopettaa viktoriaanisen aikakauden muodin tutkimista. Tuntui että eteeni ilmestyi aina vain uusia kirjoja, joita en voinut olla lukematta ennen siirtymistä eteenpäin. Monien lähteiden ja muistiinpanojen jälkeen edessä odotti kaiken sen tiedon kasaaminen, joka paljoutensa takia muodostui myöskin hyvin pitkäksi ja aikaa vievää prosessiksi. Olen hyvä ja nopea kirjoittaja silloin kun saan kirjoittaa ulos mitä mielessäni on, mutta tietoperän tarkistaminen ja lähteiden merkitseminen teki tästä prosessista paljon hankalampaa ja aikaa vievää. Vasta kohtana kaikelle tälle toimii kuitenkin oma tyytyväisyyteni lopputulokseen. En usko että olisin ollut näin tyytyväinen, jos en olisi käynyt läpi tätä kaikkea. Tämä työ on ollut minulle kuin oma lapsi, jonka kautta halusin osoittaa kaiken mihin pystyn ja sen mitä olen koulutukseni aikana oppinut.

Aikakausi kattaa huomattavan määrän erilaisia mielenkiintoisia elementtejä, mitä pukeutumisessa voi tuoda ilmi. Siksi minulle oli hankalaa päättää mitä mallistooni haluan. Ana Nuutisen kirja auttoi minua suuresti näiden haasteiden edessä ja sai minut pohtimaan asioita syvällisemmällä tasolla. Vaikka minulle oli jo alusta asti ollut selkeää että haluan luoda jotain erilaista, en heti aluksi pystynyt saamaan kiinni punaisesta langasta. Mallit kokivat useaan otteeseen muutoksia ja vaihdoksia jonka, vuoksi minusta tuntui, etten ollut koskaan täysin tyytyväinen. Tiesin että minun oli tehtävä kilpailija-analyysi yrityksistä, jotta saisin käsityksen mahdollisista kilpailijoistani, mutta sainkin ajatuksen muuttaa sen vain esillä jo oleviksi tyyllisuunniksi. Tämän tehtyäni suunnitteluprosessi muuttui huomattavasti helpommaksi.

Pohjaideointi lähti liikkeelle wgsn- trendiennuste edgelandsin myötä, jota käytin keväällä 2016 suunnitellessani korumallistoa. Vielä silloin en osannut arvata että ihastuisin vintagemaiseen henkeen, pitseihin ja luonnonmateriaaleihin näin paljon. Siitä on nyt syntynyt sisääni ihanne, jota olen päättänyt kantamaan mukanaani jo asunnon sisustukseenkin. Suurin osa keinokuiduista valmistetusta

materiaaleista ovat alkaneet näyttämään silmissäni rumilta ja tuntumaan inhottavilta. Mallistossani olevat eva-pitsikangas ja space -keinonahka ovat kuitenkin siitä huolimatta tämän lajin edustajia. Jatkossa haluan onnistua löytämään näille luonnon materiaaleista valmistetut vaihtoehdot.

Minusta olisi ollut ihanaa myös valmistaa mallisto, mutta sen aikamäärän jälkeen jonka, työhöni olin jo käyttänyt, totesin että se voi jäädä myöhemmäksi. Tulen ehdottomasti valmistamaan mallistooni kuuluvat tuotteet, sillä haluan päästä näkemään miltä ne näyttävät ja miten ne liikkuvat ollessaan ihmisen yllä. Haluan valmistaa itselleni ja koulutuksen aikana valmistamistani mallistoista portfolion, jota voin käyttää tulevaisuudessa töitä hakiessani. Tai erityisesti silloin, jos päätän pystyttää oman yritykseni. Olen todella tyytyväinen mallistoni muotokieleen ja ilmeeseen. Koen että pellavakankaiden avulla olen onnistunut luomaan juuri sen ilmeen ja hengen, mitä työn alussa halusin tavoittaa. Minun oma tyylini.

Sain palautetta mallistosta ystäviltäni. Myös heidän mielestään mallisto oli onnistunut. Sain kommenttia mm. yhteensopivista väreistä, jotka ovat monelle sopivat ja tuovat mieleen kesän. Viktoriaanisen aikakauden henki näkyy mallistossa selkeästi, mutta kuitenkin siten että pystyy helposti pitämään yllä. Mallit ovat sellaisia että niitä voi yhdistellä toisiinsa, mutta myös muihinkin vaatteisiin. Mallisto sisältää vaatteita niin arkeen kuin juhlaankin. Minua hieman harmittaa, etten pystynyt saamaan mallistolleni palautetta asiantuntijoilta, mutta koen myös että haluan saada sen palautteen vasta sitten, kun pystyn esittelemään heille myös itse tuotteet.

Uskon että työstäni tulee olevan hyötyä myös muillekin, sillä aiheen valintaan vaikutti se, etten onnistunut löytämään täysin vastaavanlaista työtä. Malliston suunnittelusta löytyy monia töitä, mutta koen että se joka erottaa omani muista, on sen pukuhistoriasta lähtöisin oleva näkökulma ja se miten sitä voidaan hyödyntää.

LÄHTEET:

- ANTTILA Pirkko, 2006. Tutkiva toiminta ja ilmaisu, teos, tekeminen. Akatiimi Oy.
- ASHFORD Jane, 1996. The art of Dress: Clothes through History 1500-1914. National Trust books.
- CLEASON Catherine. 2013. Anatomy of Steampunk The Fashion of Victorian Futurism. Race Point Publishing.
- FOSTER Vanda, 1992. Visual history of costume: The nineteenth century. London. B. T. Batsford Ltd.
- FRANCK Marketta, 1997. Waatteen wiesti ja wiettelys. Nukke- ja pukumuseo.
- GINSBURG Madeleine, 1988. Victorian Dress in Photographs. London: B. T. Batsford Ltd.
- GOLDTHORPE Caroline, 1989. From Queen to Empress: Victorian Dress, 1837-1877.
- HUNNISETT Jean, 1991. Period Costume for Stage & Screen: Patterns for Womens' Dress, 1800 - 1909. Players Pr.
- KUITUNEN Arja-Liisa, 1998. Länsimaisen muodin historia; antiikista nykyaikaan. Mynämäki: Mynäprint Oy.
- JONES Sue Jenkyn, 2011. Fashion design. London: Laurence King Publishing.
- JÄNISNIEMI Laura & Olga, 2013. Muoti: tyylit ja vaatteet kautta aikojen. Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- LAAKSO Hannu. 2004. Brandit kilpailuetuna: miten rakennan ja kehitän tuotemerkkiä. Helsinki: Talentum Media Oy.
- NORRIS Herbert & CURTIS Oswald, 1998. Nineteenth-Century Costume and Fashion. Dover Publications INC.
- NUUTINEN Ana, 2004. Edelläkävijät: Hiljainen, implisiittinen ja eksplisiittinen tieto muodin ennustamisessa. Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu.
- PYKÄLÄ Terttu, 2006. Historiallinen teatteripuku. Saarijärven Offset Oy.
- STEVENSON N J, 2012. Muodin vuosikymmenet; 1800-luvulta nykypäivään. Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- UDALE Jenny, 2008. Basics fashion design, Textiles and fashion. Lausanne: AVA Publishing.

SÄHKÖISET LÄHTEET:

- BELLATORY, 2017. Victorian Costume and Design Trends 1837-1900 With Pictures [Viitattu: 2017-04-19] Saatavissa: <https://bellatory.com/fashion-industry/Fashion-History-Victorian-Costume-and-Design-Trends-1837-1900-With-Pictures#>
- BRITISH HERITAGE, 2014. Queen Victoria. [Viitattu 2016-10-25] Saatavissa: <https://britishheritage.com/queen-victoria/>

GEEK GIRLS, 2012. Tyttömäisyyden juuria etsimässä. Katsaus lolitaan. [Viitattu 2017-08-22] Saatavissa: <http://geekgirls.fi/wp/blog/2012/06/25/tyttomaisyyden-juuria-etsimassa-katsaus-lolitaan/>

HISTORIA NET, 2015. Kuninkaallisten oikuista tuli muotia. [Viitattu 2016-10-25] Saatavissa: <http://historianet.fi/yhteiskunta/kuninkaalliset/kuninkaallisten-oikuista-tuli-muotia>

POKKA, Tervetuloa prinsessamaailmaan. [Viitattu 2017-08-22] Saatavissa: <http://www.pokka.club/135615/tervetuloa-prinsessamaailmaan>

REBELS MARKET, 2017. What is steampunk? [Viitattu 2017-08-22] Saatavissa: <http://www.rebelsmarket.com/blog/posts/what-is-steampunk>

STYLEWE BLOG, 2017. Modern victorian style. [Viitattu 2017-08-22] Saatavissa: <https://blog.stylewe.com/modern-victorian-style/>

TRULY VICTORIAN, 2016. What is the victorian era? [Viitattu 2016-10-25] Saatavissa: <http://trulyvictorian.com/history.html>

VINTAGE CONNECTION, 2016. Fashion & Queen Victoria. [Viitattu 2016-10-25] Saatavissa: <http://www.vintageconnection.net/QueenVictoria.htm>

VICTORIA AND ALBERT MUSEUM, 2016. Victorian Dress at the V&A. [Viitattu: 2016-10-29] Saatavissa: <http://www.vam.ac.uk/content/articles/v/victorian-dress-at-v-and-a/>

VICTORIA AND ALBERT MUSEUM, 2016. Corsets and Bustles from 1880-90. [Viitattu: 2016-10-29] Saatavissa: <http://www.vam.ac.uk/content/articles/c/corsets-and-bustles-1880-1890-from-over-structured-opulence-to-the-healthy-corset/>

VICTORIA AND ALBERT MUSEUM, 2016. History of Fashion 1840 - 1900. [Viitattu: 2016-10-29] Saatavissa: <http://www.vam.ac.uk/content/articles/h/history-of-fashion-1840-1900/>

LADY LISA, 2015. All Things Victorian. [Viitattu 2016-12-09] Saatavissa: <https://youtu.be/TCrHwnmgZ-Q>

WGSN, 2016. Fashion. [Viitattu: 18.3.2017] Saatavissa: <https://www.wgsn.com/en/products/fashion/>

WGSN EDGELANDS, 2016. Edgelands forecast. [Viitattu 2016-08-28] Saatavissa: https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/59273/page/1

WGSN PSYCHOTROPICAL, 2017. Colour. [Viitattu: 25.7.2017] Saatavissa: https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/66471/page/2

WGSN PSYCHOTROPICAL, 2017. Forecast. [Viitattu: 25.7.2017] Saatavissa: https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/66922/page/2

WGSN PSYCHOTROPICAL, 2017. Materials & Textiles. [Viitattu: 25.7.2017] Saatavissa: https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/67581/page/2

WGSN PSYCHOTROPICAL, 2017. Vision. [Viitattu: 25.7.2017] Saatavissa: https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/65803/page/3

WIKIHOW, 2016. How to Incorporate Late Victorian Style in Your Fashion (for Ladies). [Viitattu 2017-08-22] Saatavissa: [https://www.wikihow.com/Incorporate-Late-Victorian-Style-in-Your-Fashion-\(for-Ladies\)](https://www.wikihow.com/Incorporate-Late-Victorian-Style-in-Your-Fashion-(for-Ladies))

WIKIPEDIA FI, 2017. Lolita (pukeutuminen). [Viitattu 2017-08-22] Saatavissa: [https://fi.m.wikipedia.org/wiki/Lolita_\(pukeutuminen\)](https://fi.m.wikipedia.org/wiki/Lolita_(pukeutuminen))

WIKIPEDIA EN, 2017. Lolita fashion. [Viitattu 2017-08-22] Saatavissa: https://en.m.wikipedia.org/wiki/Lolita_fashion

KUVA LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT:

Kuva 1. Johdanto. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Yksittäiset kuvat saatavissa:

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723836280/>

Kuva 2. Women 1842. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-12-11] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/1239/rec/16>

Kuva 3. Women 1846. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-12-11] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/1519/rec/20>

Kuva 4. Kriittisrealistinen evaluaatio malli. ANTILA 2006, 463. Pirkko Anttilan kriittis realistinen evaluaatio malli sovellettuna omaan työhön. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-12-10]

Kuva 5. Kuningatar Victoria. TIEDE. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-25] Saatavissa: https://static-sls.smf.aws.sanomacloud.net/tiede.fi/s3fs-public/styles/large_main_image/public/main_media/victoria.jpg?itok=uli5yTqX

Kuva 6. Bloomers. NATIONAL PARK SERVICE. [digitaalinen kuva.] [viitattu: 2017-09-25.] Saatavissa: <https://www.nps.gov/woi/learn/historyculture/images/Bloomers.jpg>

Kuva 7. Women 1834-1839, Plate 103. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-25] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/648/rec/103>

Kuva 8. Alusvaatteet. ETSY. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-25] Saatavissa: https://img0.etsystatic.com/000/0/5421400/il_340x270.344700312.jpg

Kuva 9. Korsetti ja suojus. MATIKAINEN, Riina. 2017-09-25. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Yksittäiset kuvat saatavissa:

<http://www.victorian-era.org/images/Corsets-e1460054089980.jpg>

<https://i.pinimg.com/564x/60/58/d2/6058d28c703afa99f862c58edb8bdc19.jpg>

Kuva 10. Krinoliini. WIKIPEDIA. [digitaalinen kuva] [viitattu 2017-09-25] Saatavissa: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/e5/1856cml.gif/626px-1856cml.gif>

Kuva 11. Turnyyrit. MATIKAINEN, Riina. 2017-09-25. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Yksittäiset kuvat saatavissa:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/09/Dimity_bustle1881.gif/800px-Dimity_bustle1881.gif

<http://www.victoriana.com/Victorian-Fashion/images/bustle-2.jpg>

Kuva 12. Women 1841, Plate 029. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-25] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/805/rec/29>

Kuva 13. Women 1846-1847, Plate 018. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-25] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/1517/rec/18>

Kuva 14. Women 1846-1847, Plate 012. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-25] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/1511/rec/12>

Kuva 15. Women 1852, Plate 037. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/4270/rec/37>

Kuva 16. Women 1857-1859, Plate 114. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/4683/rec/76>

Kuva 17. Women 1857-1859, Plate 034. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/4603/rec/242>

Kuva 18. Women 1866 Plate 093. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/5598/rec/92>

Kuva 19. Women 1864, Plate 098. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/5181/rec/97>

Kuva 20. Women 1869, Plate 074. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/5981/rec/73>

Kuva 21. Women 1869, Plate 048. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/5955/rec/47>

Kuva 22. Women 1875-1876, Plate 039. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/7257/rec/43>

Kuva 23. Women 1874, Plate 035. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/6453/rec/35>

Kuva 24. Women 1877, Plate 005. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/7304/rec/5>

Kuva 25. Women 1879, Plate 022. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/7442/rec/22>

Kuva 26. Women 1883, Plate 016. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/7705/rec/16>

Kuva 27. Women 1882-1887. MATIKAINEN, Riina 2017-09-28. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Yksittäiset kuvat saatavissa:

<http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/7652/rec/48>

<http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/7923/rec/25>

<http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/7903/rec/5>

Kuva 28. Women 1890-1896, Plate 030. THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-09-28] Saatavissa: <http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/8044/rec/76>

Kuva 29. Women 1882-1887. MATIKAINEN, Riina. 2017-09-28. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Yksittäiset kuvat saatavissa:

<http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/8036/rec/68>

<http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/8179/rec/70>

<http://libmma.contentdm.oclc.org/cdm/singleitem/collection/p15324coll12/id/8116/rec/7>

Kuva 30. Kappale 4. MATIKAINEN, Riina. 2017-12-12. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 31. Suunnittelija. MATIKAINEN, Riina. 2017-12-12. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 32. Women 1908. PINTEREST. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-12-12] Saatavissa: <https://fi.pinterest.com/pin/281123201717606355/>

Kuva 33. Steampunk, Lolita & Modern Victorian. MATIKAINEN, Riina. 2017-11-01. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Yksittäiset kuvat saatavissa:

<https://fi.pinterest.com/pin/75716837463197932/>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723931824/>

<https://fi.pinterest.com/pin/174092341815587385/>

Kuva 34. Edgelands. MATIKAINEN, Riina. 2017-02-22. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Yksittäiset kuvat saatavissa:

https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/59273/page/6

https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/59273/page/8

https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/59273/page/9

https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/59273/page/12

https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/59273/page/14

https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/59273/page/15

Kuva 35. Modern victorian. PINTEREST. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-12-12] Saatavissa: <https://fi.pinterest.com/pin/281123201723900134/>

Kuva 36. User Profile. MATIKAINEN, Riina 2017-09-22. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Yksittäiset kuvat saatavissa:

<https://fi.pinterest.com/pin/242350023674732218/>

<https://i.pinimg.com/564x/9a/66/40/9a6640453b3b964ea8ea1f4fdfde4c99.jpg>

<https://www.mousseur-lait.info/wp-content/uploads/2016/09/comment-faire-un-cappuccino-765x510.jpg>

https://snapshots2011.files.wordpress.com/2012/04/1dsc_4701.jpg?w=645&h=429

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723851559/>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723837798/>

Kuva 37. Christian Dior Spring Summer 2010. PINTEREST. [digitaalinen kuva.] [viitattu 2017-12-12] Saatavissa: <https://fi.pinterest.com/pin/281123201718490943/>

Kuva 38. Victorian elements. MATIKAINEN, Riina 2017-11.10 [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Yksittäiset kuvat saatavissa:

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723838757/>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723811629/>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723838697/>

Kuva 39. Moodboard. MATIKAINEN, Riina 2017-09-15. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Yksittäiset kuvat saatavissa:

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723851604/>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723836280/>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723851483/>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723851594/>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723855147/>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723851516/>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723836759/>

Kuva 40. Psychotropical. MATIKAINEN, Riina 2017-09-15. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Yksittäiset kuvat saatavissa:

https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/66922/page/6

https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/66922/page/7

https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/66922/page/9

https://www.wgsn.com/content/board_viewer/#/66922/page/11

Kuva 41. Colormap. MATIKAINEN, Riina 2017-09-15. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Yksittäiset kuvat saatavissa:

<http://www.readersdigest.ca/wp-content/uploads/2016/05/what-different-flowers-mean.jpg>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723867161/>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723894866/>

<https://br.pinterest.com/pin/86764730304112850/>

<https://fi.pinterest.com/pin/281123201723867172/>

Kuva 42. Materials. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 43. Mallistolakana. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 44. Cora & Hazel. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 45. Mabel, Adelia & Beryl. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 46. Lillian & Luella. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 47. Rosie & Sylvia. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 48. Clara & Audrey. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 49. Briar. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 50. Evie & Harriet. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 51. Millie & Maida. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 52. Alexandra & Catherine. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 53. Isabella & Josephine. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 54. Victoria & Adelale. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 55. Arabella & Eleanor. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 56. Tasokuvat 1. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 57. Tasokuvat 2. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 58. Tasokuvat 3. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 59. Tasokuvat 4. MATIKAINEN, Riina 2017-12-11. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 60. Esityskuvat 1. MATIKAINEN, Riina 2017-12-12. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 61. Esityskuvat 2. MATIKAINEN, Riina 2017-12-12. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 62. Esityskuvat 3. MATIKAINEN, Riina 2017-12-12. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 63. Esityskuvat 4. MATIKAINEN, Riina 2017-12-12. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 64. Esityskuvat 5. MATIKAINEN, Riina 2017-12-12. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 65. Esityskuvat 6. MATIKAINEN, Riina 2017-12-12. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 66. Käyntikortit. MATIKAINEN, Riina 2017-11-25. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.

Kuva 67. Logo & labels. MATIKAINEN, Riina 2017-11-25. [digitaalinen kuva.] Sijainti: Tekijän oma arkisto.